

Saulėta, šilčia.
Saulė teka 7:18, leidžiasi 4:30

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LVII

Price 10c

Chicago, Ill. — šeštadienis, Sausio-January 2 d., 1971 m.

Kaina 10c

PASIBAIGIA EKONOMINIŲ SUNKUMŲ META

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

LENKAI PAKORĖ 20 MILICININKŲ

VARSUVA. — Lenkijos žurnalas „Polityka“, rašydamas apie lenkų darbininkų riaušes Gdanske, Stetine ir kituose miestuose, pasmerkė „dvigubą“ vadovybės galvą ir kalbėjimą. Žurnalas reikalauja daugiau atvirumo iš valdžios žmonių. Straipsnyje nurodoma, kad valdžia žinojo apie ekonominius sunkumus, tačiau žmonėms pasakojo apie gyvenimą propagandiniiais terminais ir piešė jį ruožais spalvomis. Žmonės mato skirtumą tarp propagandos ir tikrovės. Jie mato, kad valdžios pareiškimai toli atsilikę nuo tikrovės. Šitoks valdžios elgesys buvo pavojingas. Vieni masto buvo kalbama viešai, kitu buvo svarstomi krašto reikalai pačios valdžios žmonių tarpe.

Iš Gdankso pranešama, kad ten sukilę darbininkai ant medžių šakų pakorė 20 milicininkų. Minia supykusi dėl brutalios milicijos elgesio.

Stebėtojai aiškina, kodėl riaušės kilo uostuose. Atsakymas — čia lenkai turi daugiau ryšių su užsieniais. Uostai pilni vakarų laivų. Darbininkai susitinka su užsienio jūreiviais ir mato skirtumą tarp komunistų pavergtų krašto ir laisvojo pasaulio. Stetine, Gdanske labai buvo paplitusi spekuliacija prekėmis ir valiuta. Stetine už dolerį žmonės mokėdavo po aštuonis zlotus, nors oficialiu kursu mokama tik keturi zlotai. Lenkai jūreiviai, prieš išplaukdami į užsienio uostus, mielai supirkdavo užsienio valiutą: dolerius, vokiečių markes ar švedų valiutą.

Stetine šešių aukštų komunistų partijos būstinė buvo sudeginta. Pirmasis šių rūmų aukštų dabar yra užmūrytais langais. Aplink rūmus eina septynių pėdų augstumo medinė tvora 400 pėdų ilgio. Pastato viduje būdį milicija su šunimis. Lenkų šeimos mielai lanko apdegintą pastatą. Ir — juokaudami vieni kitiems rodo riaušių vaisius.

Lenkų delegacija Pavergtųjų Tautų seime, vadovaujama Stefan Korbonski, paskelbė pareiškimą, kuriame nurodo, kad Lenkijos riaušės dar kartą parodo gilų lenkų tautos nepasitenkinimą komunistų sistema, kurią Lenkijai primetė 1945 metais sovietai. Tarp Lenkijos liaudies ir komunistų valdžios yra tarpekis. Lenkai tos valdžios nelaukia sava.

Lenkijos delegacija Pavergtųjų Tautų seime pamerkia Gomulko režimą už jo įsakymą šaudyti į minią. Vadų pakeitimas neatneš pasikeitimų režime, kol nebus praverstos politinės ir ekonominės reformos. Lenkų delegacija seime išpėja, kad suimtųjų bausimas dar padidins plyšį tarp žmonių ir komunistų valdžios ir dar daugiau suks pasaulio opiniją Vakarų pasaulyje. Delegacija reikalauja tų paleisti suimtus riaušių dalyvius. Pavergtųjų Tautų seimo lenkai reikią užuojautą prisipaustiems tautiečiams ir žuvusių bei sužeistų giminėms.

Sėkmingai išbandė gynybos raketą

WASHINGTONAS. — Ramiajame vandenyne sėkmingai buvo išbandyta Sprint raketa, kuri kartu su ilgesnių nuotolių Spartan raketa sudaro Amerikos priešraketinę gynybą. Iš Kalifornijos buvo paleista puolamoji raketa, kurią už 4,300 mylių pasitiko radaro vairuojama Sprint greitoji raketa. Ji praskrido pro puolantįją tokiame atstume, kad karo sąlygose ji būtų susprogdinta.

IŠ VISO PASAULIO

WASHINGTONAS. — Prezidentas Nixonas pasirašė įstatymą, kuris reikalauja, kad iki 1976 metų visi automobilių gamintojai pagamintų tokius motorus, kurie neterštų oro.

BONA. — Vak. Vokietijos koncleris Brandtas savo Naujų Metų kalboje pareiškė, kad Vokietija stovėjo ir stovės su Vakarais, tačiau ji ieškos ir taikos Rytuose.

ČIKAGA. — „Chicago Today“ laišku skyrė Keith Maloney iškelia įdomų pasiūlymą. Autorius sako, kad negrė komunistė Angela Davis nekenčia Amerikos, jos gyvenimo būdo, jos vyriausybės. Iš kitos pusės lietuvis Simas Kudirka rizikavo savo gyvybę norėdamas gyventi Amerikoje, kurios nekenčia Angela Davis. Sovietai apeliuoja į Amerikos vyriausybę, reikalaudami laisvės Angelai Davis. Mes galime iškeisti Davis į Simą Kudirką. Mes galime įrodyti, kad Angela Davis yra gyva ir sveika. Ar sovietai gali įrodyti, kad Kudirka sveikas ir gyvas? Duokime jiems abiems galimybę gyventi ten, kur jiems patinka, — sako Maloney.

SAIGONAS. — Praėjusią savaitę Vietnamas žuvo 41 amerikietis ir 301 vietnamietis, nežinrint Kalėdų paliaubų.

TEHERANAS. — Irane žuvo 70 žmonių, susidūrus dviejų traukiniams.

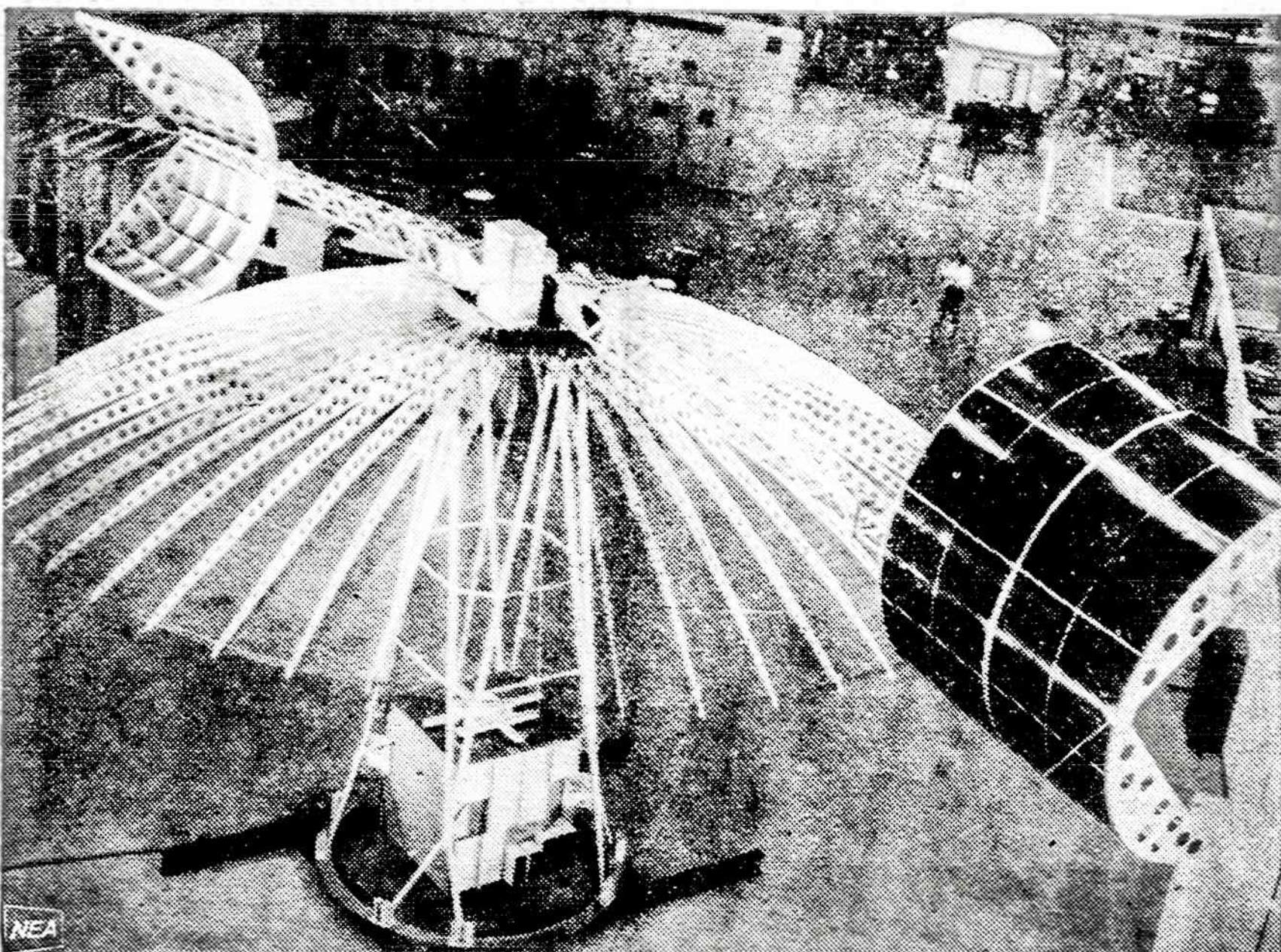
LONDONAS. — Keturių Beatles grupės narys Paul McCartney pasitraukia iš grupės ir skundžia teisme kitus narius, kad jį paleistų iš organizacijos.

Ginėja išvalo opoziciją

ABIDŽIANAS. — Ginėjos vyriausybė neseniai skundėsi, kad Portugalijos jėgos ją puola, tačiau pačioje Ginėjoje yra ženklių, rodančių, kad tie puolimai buvo organizuoti pačių Ginėjos politikų. Valdžia jau sušaudė keturis buvusius ministerius ir buvusį kariuomenės vadą. Dabar vyksta kitų opozicijos prezidentui Sekou Toure narių areštai. Tarp suimtųjų esąs ir katalikų arkivyskupas Conakrio mieste Tshidimbo.

Iš Ginėjos buvo ištremta 30 vokiečių šeimų, suimtų tarpe, vėl yra keli buvę ministrai ir aukšti pareigūnai.

Spartan raketos yra skiriamos sunaikinti prieš raketą už 400 mylių nuotolio. Jei prieš raketą praskristų pro Spartan užtvartą, ją pasitiktų ir sunaikintų greita, 25 mylių nuotoly veikianti, Sprint raketa.

Indijoje statomas erdves satelitas, kuris bus pakeltas į erdvę 1973 metais. Radar skėtis yra 19 pėdų skersmens. Prie jo prijaujami du 10 pėdų platumo solarinės energijos siurbiai, kurie gamins energiją. Indijai satelitą statyti padeda Amerikos Nasa ir Honeywell korporacija.

T. V. BAIGĖ CIGAREČIŲ REKLAMAS

Tabako bendrovės ieško kitų kelių

NEW YORKAS. — Prieš Naujus Metus ir, ypač, Naujų Metų dieną Amerikos tabako bendrovės buvo labai sustiprėjusios savo cigarečių garsinimui. Jie pasibaigė su Naujų Metų diena, tačiau atrodo, kad tabako bendrovės imsis kitų kelių savo prekės reklamuoti. Vasario 20 d. ABC televizija rodytų kėglių (Bowling) turnyrą, kurio sponsorius yra Reynolds Tobacco Co. Turnyras kainuos 80,000 dol., jis vyks Winston-Salem mieste, Šiaurinėje Karolijoje. Kaip žinoma, ta tabako bendrovė gamina cigaretes, vadinamas „Winston“ ir Salem“. Neabejojama, kad miesto vardas per televizijos rodomą turnyrą bus daug kartų kartojamas.

Philip Morris bendrovės, kuri gamina „Virginia Slims“ cigaretes, rengia visą seriją teniso turnyrų, kurie bus rodomi per televizijos stotis. Turnyrai vadinami „Virginia Slims Invitational Tournament“. Kita bendrovė, Liggett and Myers Tobacco Co. įsigijo lenktynių automobilių, kuris pavadintas L & M Lola“. Kelios lenktynės bus remiamos tabako bendrovės lėšomis. Televizijoje bus galima matyti ir „L & M“ mašiną.

Kadangi televizijoje draudžiama reklamuoti cigaretes, o leidžiama — cigarus ir pypkių tabaką, daug bendrovių žada cigarečių žinomais vardais pavadinti pypkių tabaką. American Tobacco Co. rengia naują pypkių tabako seriją, kurioje tabakas bus vadinamas „Pall Mall, Silva Thin ir Tareyton“ vardais.

Televizijos bendrovės jau dailios, kas galėtų paimti cigarečių garsinimų turėtų laiką. Daugelis cigarečių reklamų televizijoje turėdavo po minutę laiko. Kad kitoms įmonėms būtų lengviau tą laiką paimti, jis bus skaldomas po pusę minutės ar net po ketvirtadali. Todėl ateityje gali būti daugiau trumpų skelbimų.

Praėjusiais metais tabako bendrovės televizijos reklamoms išleido 206 milijonus dolerių ir radio — 13 milijonų. Ateityje tie pinigai bus daugiau išleidžiami laikraščiams, žurnalams ir kelių skelbimų reklamos.

NEW DELHI. — Iš Tibeto atėjo žinia, kad komunistinė Kinija netoli Indijos pasienio statė jau trečią karo aerodromą.

SANTIAGO. — Čilės prezidentas Allende paskelbė, kad bus nacionalizuoti visi privatūs bankai.

Katyno filmas

Stalino budeliai Katyno skerdynėse nužudė per 10,000 lenkų karininkų ir užkasė juos masiniuose kapuose. Šis faktas yra tabu valstybės departamento tarnautojams ir Amerikos Balso tekstų rašytojams ir pranešėjams. Drįstantiems šį faktą minėti gresia atleidimas. Netrukus Kanadoje bus rodomas filmas apie šias masines skerdynes. Filmas pagamintas pačių komunistų ir demonstruoti parūpintas Mao-cetungo vyriausybės.

Filmas buvo darytas įvykiu vietoje Lavrentio Berijos valdininkų, ir jo kopija buvo pasiųsta kinų komunistams padėti pamokyti jų „technikus“, kaip doro liudies priešus. Filme rodomi pančiai surakinti lenkų karininkai, varomi prie duobės krašto ir galabijami šūviu į pakaušį. Filmo rodomas trunka 9 valandas.

Suirus kinų draugystei su sovietais, 1967 m. kūčios filmas buvo parodytas Kinijos ambasadoje Varšuvoje ir sukėlė sensaciją. Jį taip pat rodė Kinijos ambasados Londone ir Paryžiuje. Bet kai kinai susigalvojo išsinuomot kino teatrą filmui demonstruoti, abiejų sostinių savininkai, kaip susitarė atsisakė duoti patalpas.

Jei šio filmo kopijų bus atgabenta į JAV Valstybes, tai bus nepatogi naujiena valdininkams ir politikieriams, kurie remia ir skatina prosovietinę politiką.

DAMASKAS. — Sirijos valdžia ragina arabų vyriausybės rengtis karui, nes jis kilsias, kai pasibaigs dabartinės karo paliaubos, vasario 5 d.

Surado slaptus politiko lobius

SPRINGFIELDAS. — Mirusio Illinois demokratų politiko Paul Powell testamentą vykdyti buvo paskirtas dr. John Rendleman, Southern Illinois universiteto kancleris. Jis trečiądienį paskelbė, kad Powell, buvusias Illinois valstybės sekretoriui, mirus, jis jo įstaigoje ir jo viešbutyje rado dėžes sukrautą nemažą pinigų sumą.

Rendleman papasakojo spaudai, kad jis labai nustebė ir išsigando radęs tarp Powell daiktų kelias dėžes su įvairiais banknotais, daugiausia po 100 dol. Pinigai buvo batų dėžėse, portfelioje ir trijose metalinėse dėžėse. Iš viso pinigų rasta 800,000 dolerių. Niekas nežino, iš kur ir kaip seekretorius Powell tuos pinigus gavo.

Yra žinoma, kad Powell turėjo akcijų arklų lenktynių stadione, pats mėgdavo lažintis lenktynėse. Jis paliko žinomų pinigų ir kito turto už virš milijono dolerių. Dabar rasti pinigai padidins visą palikimą virš dviejų milijonų dolerių. Dr. Rendleman pranešė apie savo radinį mokesčių įstaigai.

Paul Powell išbuvo politinėse vietose virš 36 metų. Matyt, politiko karjera apsimoka.

Mirė nuo narkotikų

NEW YORKAS. — Miesto medicinos įstaiga paskelbė, kad šiais metais New Yorke nuo narkotikų mirė 1,050 asmenų. Iki sausio 1-mos tas skaičius galį pasiekti 1,100, kada pernai mirimų buvo 1,031. Šių metų skaičius yra rekordinis, nes 1968 m. mirimų nuo narkotikų buvo 654, 1965 m. — 306 ir 1960 m. mirimų būta 199.

Heroinas buvo pagrindinė mirimų priežastis. Vieni, apie 80%, jo per daug paimdavo, kiti mirė nuo heroino sukeltų ligų. Jauniausias nuo narkotikų miręs buvo 13 metų amžiaus. Pusė mirusių buvo jaunesni negu 23 metų ir 215 buvo 19 m. ar jaunesni. Narkotikai sudaro didžiausią mirties priežastį New Yorke 15 iki 35 metų amžiaus grupėje.

TOLIMESNĖ EKONOMINĖ KRIZĖ GALI PAKEISTI JAV VYRIAUSYBĘ

WASHINGTONAS. — Praėjusieji metais Amerikos vyrišybei nebuvo geri ir jau galima girdėti svarstymų, kad ekonomiai sunkumai gali prezidentui Nixonui kainuoti 1972 metų rinkimus. Tik prezidentas Hooveris Amerikos istorijoje pralaim rinkimus po vieno termino. Nixonas galys būti antras Hoover Produkcija per paskutinį metų ketvirtį sumažėjo 2%. Pragyrimo kainos yra 7% aukštesnės už 1969 m. Nesimato infliaciją, pabaigos. Salia to pakilo bedarbių skaičiai. Prezidento ekonominiai patarėjai pranašauja infliacijos galą, tačiau iki šiol jų prasytės neišpildė. Iždo sekretorius Kennedy turėjo pasitraukti

Žydų akcija prieš sovietų teisimą

WASHINGTONAS. — Trijų Amerikos žydų organizacijų vadų delegacija lankėsi pas prezidentą Nixoną, prašydama imtis kokių nors veiksmų padėti Sovietų Sąjungoje nuteistiems žydams. Delegacija lankėsi ir pas valstybės sekretorių Rogers. Kiti 400 žydų Washingtono lankėsi pas senatorius, kongresmanus ir svetimų valstybių ambasadorius. Visoje Amerikoje vyksta protesto susirinkimai. Visame pasaulyje dėl nuteistų žydų vykdoma akcija prieš Sovietų Sąjungą.

Rytų Vokietijos komunistų spauda, ilgėsnį laiką smarkiai puolusi Ispanijos režimą dėl labai griežtų bausmių baskų nacionalistams, dabar yra priversta aiškinti skaitytojams, kuo gi skiriasi Ispanijos teismo sprendimas baskams nuo Leningrado teismo sprendimo žydams. Skaitytojai buvo raginami protestuoti dėl baskų nuteisimo mirties bausme, tačiau buvo raginami paremti sovietų teismo sprendimą.

Nors po Stalino mirties sovietų valdžia reformavo savo valstybės kriminalinį kodeksą ir padėjo kiek tvirtesnius pagrindus savo legalinei sistemai, teisingumo organai Sovietijoje vis dar yra valdomi vienos partijos. Teisėjai skiriami partijos ir jie vykdo partijos įsakymus.

Leningrado žydai buvo nuteisti už planavimą pagrobti lėktuvą. Jiems buvo taikomas 64-A straipsnis, kuriame numatomas bausmės už dezertyravimą, šnipinėjimą. Skridimai į užsienį ir atsisakymas sugrįžti iš užsienio yra laikomas išdavimu ir baudžiamas mirties bausmėmis. Kodekso 15 straipsnis sako, kad pasirošimas nusikaltimui yra tiek pat rimtas, kaip ir pats nusikaltimas. Net kalbėti apie nusikaltimą yra tas pat, kaip nusikalsti.

Nuteistųjų gynėjai įrodinėjo apeliacijos teisme, kad kaltinamieji turėjo būti teisiami pagal 83 straipsnį, kuris apima nelegalų išvažiavimą į užsienį ir pagal 93 straipsnį, kuris numato bausmę už valstybės turto grobimą. Šie straipsniai numato sunkias bausmes, tačiau nenumato mirties bausmės.

Rusijos respublikos aukščiausias teismas pakeitė Leningrado teismo sprendimą ir du mirties bausme nuteistus kaltinamuosius išgelbėjo nuo mirties. Jiems duota 15 metų kalėjimo bausmė. Bausmė sumažintos ir trims kitiems. Manoma, kad visame pasaulyje kilęs žydų organizuotas, triukšmas ir Ispanijos Franco nutarimas sumažinti bausmes baskams, prisidėjo prie šio sprendimo.

Automobilių produkcija 1969 metais nukrito. Chrysleris grūdzio mėnesį ėmė atleidinėti darbininkus. Lapkričio mėnesio 1 darbių nušimtis buvo 5,8%. Nors jis dar yra mažesnis 1958 ir 1961 metų bedarbių, 1 da buvo 6,8 ir 6,7% tačiau 1 nušimtis yra pats didžiausias per 7 metus. Vyriausybė gavo, kad padidėjus bedarbių skaičiui, unijos neberekalaus pakėlimų, tačiau taip neįko. Šiais, 1971 metais streiku rengiasi plieno darbininkų uni reikalaujama didesnių algų pėdų. Pasibaigia sutartys met apdirbimo, anglies, aviacij drabužių siuvimo pramonės infliacija darbininkus nuskrėdė ir jie žada nenurimti be desnių algų.

Kai kurie ekonomistai svato, ar pilnas įdarbinimas išso nėra utopija ir svajonė. 1 šinoms gerėjant, automaciprintant, bedarbių gali atsirar dar daugiau.

Atstovų kalbos JAV Kongrese

Elta papildomai skelbia: J. Senats 8. m. gruodžio 9 d. I dirkos išdavimo klausimu kbejo sen. C. L. Pell (R. I.), Grdžio 10 d. jau trečią kartą kbejo sen. E. Kennedy (Mas) įvyki priminęs ryšium su ta čna minėtomis žmogaus teisėn Jis įteikė Kongreso leidinį, skelbti W. R. Frye straips idėta gruodžio 6 d. „Baltim Sun“. Čia iškelti Kudirkos Solženicino atvejai ir tai sus ta su žmogaus teisėmis. Kongso Atst. Rūmuose gruodžio kalbėjo atst. Monagan (Conr) gruođio 11 d. atst. Strati (jis pareiškė, kad adm. Ellis rėtų būti skubiai nubastas)

Kelių Kongreso narių pare kimai Kudirkos išdavimo kl simu dar paskelbti Kongreso l diny (Congressional Record) įvyki, jo išdavus pasmerkė, gruođio 8 d. J. G. Minish (N.) prijungęs V. Melinio ir Cat rine M. Duffy laiškus. Gruod 10 d. paskelbtas Robert Tai Jr. (Ohio), naujojo atstovo I muose, pareiškimas — jis i minė 6 milijonų pavergtų E tijos kraštų gyventojų padėti jai pavaizduoti prijungė „W Street Journal“, gruodžio 9 idėta Felix Kessler straip apie Baltijos valstybių diplo tus Londone. Atst. Hasti Keith (Mass.) gruodžio 10 džiaugėsi, kad Kudirkos įvy tyrinėjimus pradėjo A. Rū užsienio reikalų pakomisė ir F kybos laivyno bei žvejybos mitetas. Jis paklausė: ku kryptimi eina kraštas? „Ne, krašto sąžinė, n ei Kongresa kartą negalės nurimti“ — te Keith. Jis ištisai pateikė lat Roberto Briezės liudijimą A Rūmų apklausinėjimuose. (

VEIDRODŽIŲ ISTORIJA

Šiandien be veidrodžio nei vienas neapsieina, bet retas žinoma, iš kur, kada ir kaip jie atsirado. O tai gana įdomi istorija.

Gilioje senovėje, kai žmogus norėdavo pamatyti savo veidą, žiūrėdavo į vandenį. Nereikia nė sakyti, kad toks "veidrodis" buvo labai ir labai nepatogus. Ypač senovės gražuolėms, kurioms tekdavo daug laiko sukaisti, prie upelio ar kūdros belakstant.

Vėliau, kai buvo atrasti metalai ir imta gaminti iš jų įvairūs daiktai, pastebėta, kad kai kuriuose metaluose taip pat atsispindi didesniu ar mažesniu ryškumu daiktai, taigi ir žmogaus veidas. Tada imta gaminti kažką panašaus į tikruosius veidrodžius. Jie buvo gaminami iš sidabro arba vario su švino lydinio ir turėjo gaubtos plokštelės pavidalą. Tokius veidrodžius turėjo civilizacijos pradžioje senovės romėnai ir graikai.

Metallinių veidrodžių gavyne truko labai ilgai — apie du tūkstančius metų.

Tikri veidrodžiai pradėti gaminti tik tada, kai žmonės išmoko gaminti stiklą. Nuo to laiko, kai pasirodė pirmieji stikliniai veidrodžiai, dar nėra sukažė nei trijų šimtų metų.

Pirmieji tikrus stiklinius veidrodžius pradėjo gaminti Venecijos gyventojai. Venecija septynioliktame šimtmetyje su darė savarankišką ir nepriklausomą valstybę, kuri vedė pla-

čią prekybą su visais Europos kraštais ir su Azija. Venecijoje gyveno daug gabių ir sumanių amatininkų. Dalis jų vertėsi stiklinių daiktų gamyba. Kai kurie stikliniai, darydami įvairius bandymus, pastebėjo, kad jeigu vieną stiklo pusę padengti švino popierium ir ant jo užpilti gyvsidabrio, tai gyvsidabris švina suėda ir pasidaro skiedinys, kuris sudžiūsta stipriai prilipdamas prie stiklo. Žiūrint į tokio stiklo šviesiąją pusę, matosi į jį nukreipto daikto atspindys daug geresnis ir ryškesnis, negu metaliniame veidrodyje. Taip buvo išrastas stikliniams veidrodžiams gaminti būdas.

Venecijos gyventojai ėmė gaminti veidrodžius dideliais kiekiais ir pardavinėti juos kitoms kraštams. Pareikalavimas buvo didelis ir Venecija, nors ir taip jau buvo turtais pertekusi, dar labiau turėjo ir lobi. Niekas daugiau veidrodžių gaminti nemokėjo. Kad kitos šalys nesužinotų, veidrodžių gamintojai būdas buvo laikomas didžiausioje paslapytyje. Už paslapties išdavimą Venecijos įstatymais buvo baudžiama mirtimi. Vyriausybės pareidymu visos stiklo ir veidrodžių dirbtuvės (drauge su darbininkais) buvo perkeltos į Murano salą, kur Venecijos stikliniai sudarė lyg ir atskirą valstybę, kuri tvarkė savo įstatymais ir turėjo atskirą savarankišką ir nepriklausomą valstybę, kuri vedė pla-

čią prekybą su visais Europos kraštais ir su Azija. Venecijoje gyveno daug gabių ir sumanių amatininkų. Dalis jų vertėsi stiklinių daiktų gamyba. Kai kurie stikliniai, darydami įvairius bandymus, pastebėjo, kad jeigu vieną stiklo pusę padengti švino popierium ir ant jo užpilti gyvsidabrio, tai gyvsidabris švina suėda ir pasidaro skiedinys, kuris sudžiūsta stipriai prilipdamas prie stiklo. Žiūrint į tokio stiklo šviesiąją pusę, matosi į jį nukreipto daikto atspindys daug geresnis ir ryškesnis, negu metaliniame veidrodyje. Taip buvo išrastas stikliniams veidrodžiams gaminti būdas.

labai gerbiama. Jiems buvo reikiama tokia pat pagarba kaip ir bajorams. Tačiau juos varžė vienas dalykas: jie neturėjo teisės be valdžios leidimo aplieisti Murano salą, o išvažiuoti iš Venecijos visiškai negalėjo. Svetimšaliams į Murano salą įžengti buvo griežčiau uždrausta.

Ir tai visai suprantama: svetimšaliai labai ir labai stengėsi patirti veidrodžių paslaptį. Kiekviena šalis norėjo pati gaminti sau veidrodžius, nes už juos Venecijoje turėjo labai brangiai mokėti. Tad įvairių šalių slapsti agentai ir net valstybių pasiuntiniai mėgindavo išgauti veidrodžių paslaptį. Ne sigailta pinigų papirkinėjimui, buvo viliojami atskiri veidrodžių gamybos specialistai pabėgti iš Venecijos ir bet kurią kitą šalį, kur jiems buvo žadama mokėti didelius pinigus. Tačiau viliojamuosius gąsdino žiaurus Venecijos įstatymas, kuris teigė: "Jeigu stiklinius pasišalinį ir kitą šalį ir ten gamins veidrodžius, tai visi Venecijoje pasilikę jo giminės bus pasodinti į kalėjimą. Jei ir tada neigsis, tai bus pasistūti žmonės neklausąda nužudyti".

Ypatingų pastangų prisivilioti vieną kitą veidrodžių gamybos specialistą dėjo to meto Prancūzijos pasiuntinys Venecijai. Dideliu gudrumu, dideliais kyšiais ir papirkimais jam pavyko atsiekti to, kas nepasisekė kitiems. Jam pasisekė prisivilioti net keturis veidrodžių gamybos specialistus pabėgti iš Murano salos į Prancūziją.

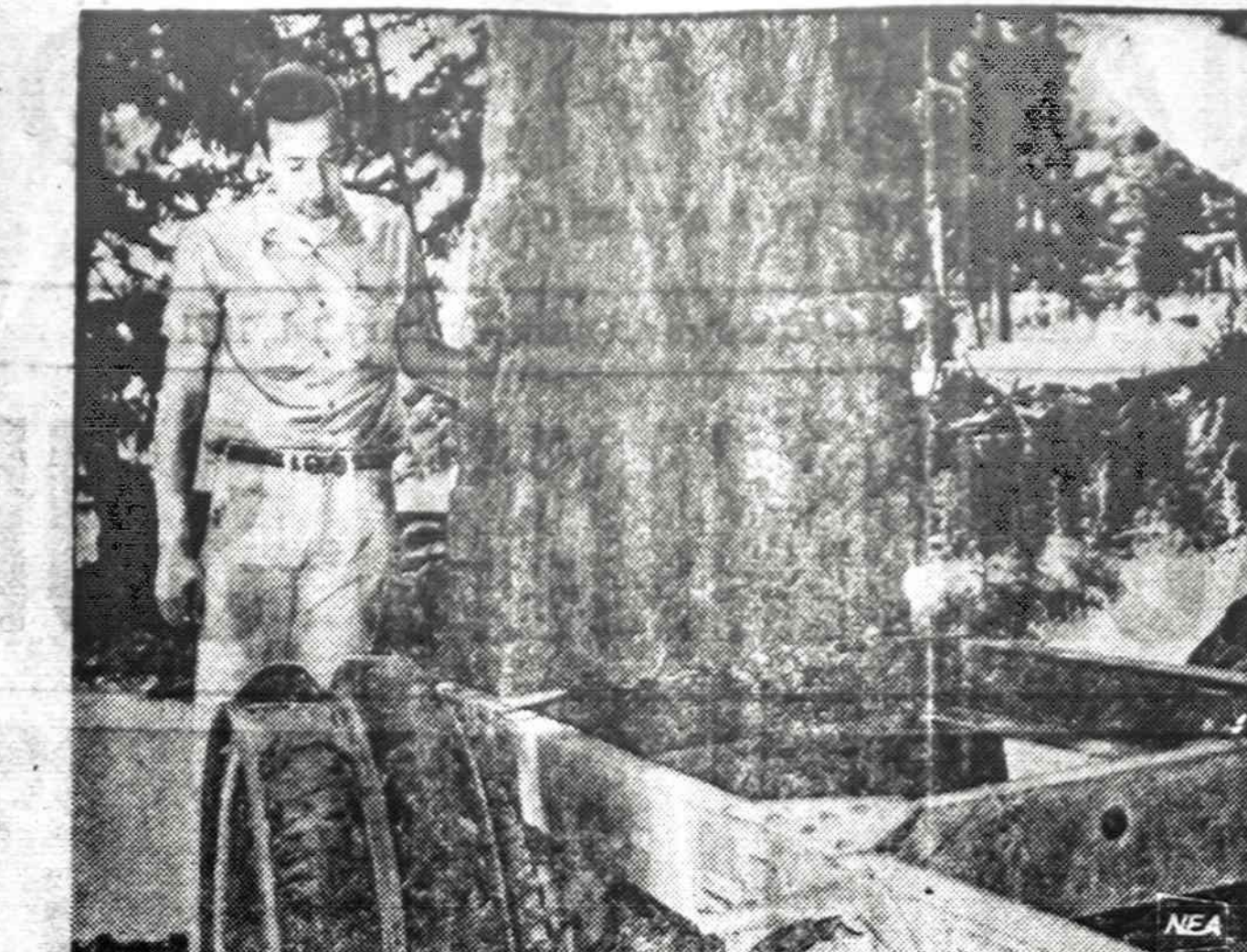
Kai Venecijoje pasigedo pabėgėlių, jie jau buvo Prancūzijoje ir dirbo veidrodžius. Venecijos pasiuntinui Paryžiuje tuoj buvo duotas įsakymas pabėgėlius surasti ir prikabinėti juos grįžti atgal, bet pabėgėliai buvo taip gerai paslėpti, jog nebebuvo galima jų surasti. Po kai kurio laiko prancū-

zams pavyko prisivilioti dar keturis veidrodininkus. Venecijos valdžia, nepatenkinta savo pasiuntinio neveikumu, pareikė jį kitu, kuriam griežtai įsakė, žūt būt, surasti pabėgėlius. Naujajam pasiuntiniui tas pavyko. Jis sužinojo, kur yra Prancūzijos veidrodžių dirbtuvė ir kur gyvena pabėgę Venecijos veidrodininkai. Jam pasisekė net pasimatyti su jais ir pasikalbėti. Jis kalbino juos grįžti atgal į Veneciją, bet Prancūzijos vyriausybė, apie tai sužinojusi, padidino veidrodininkams algas ir padėjo pabėgti iš Venecijos jų šeimos. Veidrodininkai grįžti atgal į Veneciją atsisakė, nors Venecijos valdžia ir žadėjo jų nebausti ir padovanoti kiekvienam jų po penkis tūkstančius dukatų.

Tada Venecijos valdžia griežėsi kitokių priemonių. 1667 metais, ašei, praslinkus viešniams metams po to, kai pirmieji veidrodininkai iš Venecijos pabėgo į Prancūziją, staiga dėl neišsiaiškusios priežasties numirė vienas pačių geriausių veidrodžių gamybos specialistų. Po trijų savaičių mirė kitas. Gydytojai išaiškino, kad jis nuodytas. Apie tą patį laiką Venecijoje pasodinti į kalėjimą du veidrodininkai netikėtai mirė. Kaip paaiškėjo vėliau, tie veidrodininkai buvo kaliniai už tai, kad jie kėsinosi pabėgti į Prancūziją.

Prancūzijoje atsidūrę veidrodininkai dėl tų netikėtų savo bendradarbių mirčių buvo panikos apimti. Jie ėmė maldauti, kad jiems būtų leista grįžti į Veneciją. Prancūzijos valdžia nesipriešino ir tą malonę jiems suteikė. Juo labiau, kad ilgiau laikyti Venecijos veidrodininkus nebebuvo jau reikalo: per pusantį metų prancūzai patys išmoko veidrodžius gaminti ir turėjo pakankamai savo specialistų.

Iš Prancūzijos veidrodžių gamintojų būdas paplito po visą

Kalifornijoje, miške netoli Alder Point, prieš 50 metų darbininkai paliko rastams vežti ratus. Jauna eglė išlindo vežimo viduryje ir suaugo į didelį medį. Eglėje jaugės liko vežimo galas.

LOS ANGELES, CALIF.

SLA 75 kuopos parengimas ir Ku-kū komedija

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 75 kuopa rengia savo tradicinį metinį rengimą, kuris įvyks naujaisiais 1971 m. sausio mėn. 31 d. Lietuvių Sv. Kazimiero parapijos saleje, 1 val. p. p.

Nelengvas yra lietuviškosios veiklos darbas, jis dar labiau pasunkėjo tautos priešams pradant savo veiklą. Del stokes darbo pajėgų bei finansinių galimybių kuopos veikla yra žymiai apribota ir todėl jos parengimai nėra dažni. Kuopai buvo pagalba ir geresnės galimybės veikti, kol buvo galimi išvažiavimai į valdžios parkus. Tos galimybės užsidarė, valdžiai išleidus draudžiančias taisykles. Tad dabar pasitenkinama metiniu balium su šokiais. Tačiau šiais metais sumanyta seną nusistatymą pakeisti, sutinkant su ta sena nuomone, kad, kaip žuvis be vandens, kūnas be maisto, taip ir žmogaus dvasinė būtis neišvengiamai prašosi dvasinio peno. Tad tuo metu, tuo būtinu taip dvasiniu akstinu ir buvo pasirinkta mūsų žymaus menininko — rašytojo Anatolijaus Kairio kūrybos vaisius, arba kaip jau autoriaus pavadinta Ku-kū komedija.

Visos meninės jėgos tam veikalui sukaupios ir, todėl jo pastatymo pasisekimas ir atsilankiusių pasitenkinimas yra užtikrintas.

Susivienijimas Lietuvių Ame-

Europa. O to pasekmėje Venecija neteko veidrodžių monopolio. — P. K.

rikoje per eilę metų, galima sakyti, nuo pradžios mūsų išėjimo įsikūrimo Amerikoje, buvo tuo lietuviškosios dvasios žadinančių žiburių, apie kurį spietėsi gambiaus ir geriausios lietuviškos jėgos. Šiandien, kada tas dar žiauresnis žiemų vėjas drasko ir blaško mūsų tautos jėgas, nesigailėdamos žiauriausių priemonių, mums dera ir būtina visas jėgas suburti ir vieningai paremti kiekvieną lietuvišką veiklą, kad Susivienijimas galėtų ir toliau būti mūsų tautos nesugriaujamu rėmu.

J. Kairys

JAV SPARČIAI DIDEJA ŽMONIŲ SKAICIUMI

1790 m. baltų gyventojų buvo 3,172,006; negrų — 757,208. Viso gyventojų JAV buvo tik 3,929,214.

1950 m. baltų gyventojų buvo 134,941,622, negrų — 15,042,692 žmonės. Viso gyventojų JAV 1950 metais buvo 150,697,361 asmuo. Per tą laikotarpį gyventojų skaičius padaugėjo 14,5 nuosimčių.

Paskutiniiais cenzo apskaičiavimais gyventojų JAV yra tarp 204 ir 204 milijonų. — M. Š.

TOP INTEREST TO SAVERS

5% TO 6%

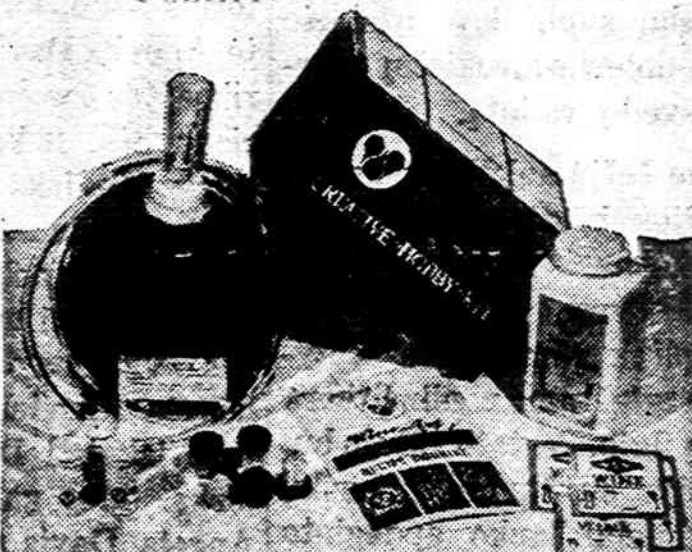
PER ANNUM
DEPENDENT ON TYPE,
AMOUNT AND TERM

INTEREST
PAID QUARTERLY

STANDARD FEDERAL

SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
4192 Archer Avenue at Sacramento • Chicago, Illinois 60632 • 847-1140
ASSETS OVER \$145,000,000 RESERVES OVER \$12,900,000
OFFICE HOURS:
Monday & Thursday, 9 a.m. to 8 p.m. • Tuesday & Friday, 9 a.m. to 4 p.m.
Saturday, 9 a.m. to 12 Noon • Wednesday, no business transacted.

WINE-ART HAS THIS YEAR'S NEWEST GIFT IDEAS! THE WINE-ART CREATIVE HOBBY KIT...

A Complete Home Winemaking Kit Including California Wine Grape Concentrate!

... makes 5 bottles of vintage wine ... dry or sweet ... fun to do ... odorless ... requires little space ... complete instructions and recipe book included! Available in Red Burgundy, White Chablis, or Pink Rose. Give a Kit To The Men Who Know Everything! Just 7.95 at Wine-Art! ALSO FANCY LIQUEUR KIT!

Contains Imported French Liqueur Extracts To Produce Six Of The World's Most Popular Flavored Liqueurs Packed In A Beautiful Redwood Gift Box With Full Instructions. Only 8.95 at ...

WINE-ART

4016 Church Street Skokie, Illinois

open daily 12-9
"Everything For The Home Winemaker And Dreamer"

CRANE SAVINGS and Loan Association

B. B. PIETKIEWICZ, Pres.

47 and Rockwell Street. Tel. Lafayette 3-1083

NEMOKAMAI VIETA AUTOMOBILIAMS

5% on investment account 5 1/4% mokama vienu metu sertifikatais, \$5,000 ar daugiau 6% on two years certificates

Pinigai idėti prieš mėnesio 15 d. duoda dividendus už visą mėnesį. Dividendai mokami sausio ir liepos 31 d. Prašome apsilankyti naujame mūsų name.

VALANDOS: Pirmadienį, ketvirtadienį, šeštadienį: 9:00 ryto — 8:30 vak. Antradienį, penktadienį: 9:00 ryto — 5:00 vakaro; Seštadienį: 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadienį: uždaras.

Kas tik turi gerą skonį,

Viską perka pas Lieponį!

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

FURNITURE CENTER, INC.

Marquette Pk., 6211 So. Western, PR 8-5875

Vedėjas J. LIEPONIS

Pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 iki 9:30. Kitom dienom nuo 9 iki 6 val. vak. Sekmadieniais atdara nuo 12 iki 5.

Nuo 1914 metų

Midland Savings aptar naują taupymo ir namų paskolų reikalus visos mūsų apylinkės. Dėkojame Jums už mūsų parodytą pasitikėjimą. Mes norėtume būti Jums naudingi ir ateityje.

Saskaitos apdraustas iki \$20,000

Frank Zogas, President

MIDLAND SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

4040 ARCHER AVENUE CHICAGO, ILLINOIS 60632 PHONE: 254-4478

5%

Passbook Savings All accounts compounded daily — paid quarterly

6%

2 Years Savings Certificate (Minimum \$5,000)

Pakistane nuo potvynio nukentėjusiems žmonėms teikiama pasaulinio masto parama. Čia matomas vyras dalija vaikams saldinius vienoje saloje.

Chicago Savings and Loan Association

6% PER ANNUM
OF \$5000 OR MORE
ON CERTIFICATES
2 YEAR MATURITY

5 3/4% PER ANNUM
ON CERTIFICATES
OF \$1000
ONE YEAR MATURITY

5 1/4% PER ANNUM
ON CERTIFICATES
OF \$1000 OR MORE
6 MONTH MATURITY

5 1/4% PER ANNUM
ON 90 DAY NOTICE
Passbook Accounts
\$100.00 MINIMUM

5% PER ANNUM
ON ALL PASSBOOK
ACCOUNTS

DIVIDENDS COMPOUNDED DAILY. PAID QUARTERLY.

Chicago Savings and Loan Assn.

JOHN PAKEL, Sr. Chairman of the Board

Mrs. PHIL PAKEL, President

6245 So. WESTERN AVE.

TEL. GR 6-7575

HOURS: Mon. 12 P. M. to 8 P. M., Tues. 9 to 4, Thurs. & Fri. 9 to 8, Sat. 9 to 12:30

KUO BAIGSIS ŠIS PASAULIS?

Ne naujametiški skaitymai

Naujų Metų proga esame pratę kitiems linkėti ir patys iš kitų girdėti geriausių dalykų ir tai ne tam kartui, kaip sveikinamiesi su "linksmomis Kalėdomis", o per išstisus ateinančius metus. Dėlto tikru disonansu nuaidėjo kaip tik prieš pat Naujus Metus Chicagoje įvykusios Amerikos Moksliui Skatinti draugijos delegatų mokslininkų pesimistiški referatai apie žmones, gyvuliams, paukščiams, augmenijai ir visai žemės planetai gresiančius labai rimtus pavojus, kuriuos patys žmonės sudarė ir per vėlai susiprato.

Tų pavojų žmonės prisidarė pasibaisėtinais daug ir jų didžiausieji yra atominės (vandenišinės) bombos, "patobulintos" karo reikalingas bakterijos ir vandens, žemės ir oro teršimas, ir pagaliau žmonijos skaičiaus "eksplozija". Visos kalbės atpirkimo ožiais pradėdami daryti mūsų mokslininkai, kurie — jų supratimu — darė kas geriausia: ko baisesnius ginklus, kad laimėjus karą, ko moderniausias mašinas ir efektingiausius chemikalus, kad ko didžiausiam žmonių skaičiui padariusi pasiekiamą medžiaginį gerbūvį, ir ko pažangiausią mediciną, kad padariusi sveikesnius žmones ir pailginus jų gyvenimą.

Žemaičiai turi populiarų moralą, "Daryk monder ir veizėk galą". Mūsų išradėjai tikrai padarė mandrai, bet jau šiandien, vos vienai gentkartei technologinio amžiaus praėjus, jau matome visus keturis Apokalipsės žirgus.

Atrodo, pasitvirtina kitas senas žmonių posakis, kad "žmogus šaudo, o Dievas (ar velnias) kulkaš gauda". Kas tik daroma žmogaus didesnei gerovei, galutiname rezultate išeina priešingai: atominio susinaikinimo, aplinkos užteršimo ir žmonių skaičiaus žemėje eksplozijos "apokalipsinius žirgus" atpalaidavo tik mokslas, tegul ir geriausias norais ir štai mokslas jau pats pradeda dagoti, ką neatsargiai sėjes. Amerikos Moksliams Skatinti organizacijos konvencijoje Chicagoje didžiausią užspuolimą iš "radikalų mokslininkų ir inžinierių" grupės patyrė pats garbiausias atominis fizikas, vienas iš atominės bombos II pa-

sauliniame kare išradėjų ir branduolinės bombos "tėvas" Dr. Edward Teller.

Tokių nuotaikų įtakoje vienas populiarius kolumnistas Michael Kilian savo priešnaujametinė skiltį Chicago Tribune užvardino "Kuo baigsis pasaulis" (How The World Will End) ir rašo:

"Norėčiau jums visiems palinkėti laimingų 1971 metų, de-ja, aš nebemačiau, kad 1971 metais iš viso bebūs".

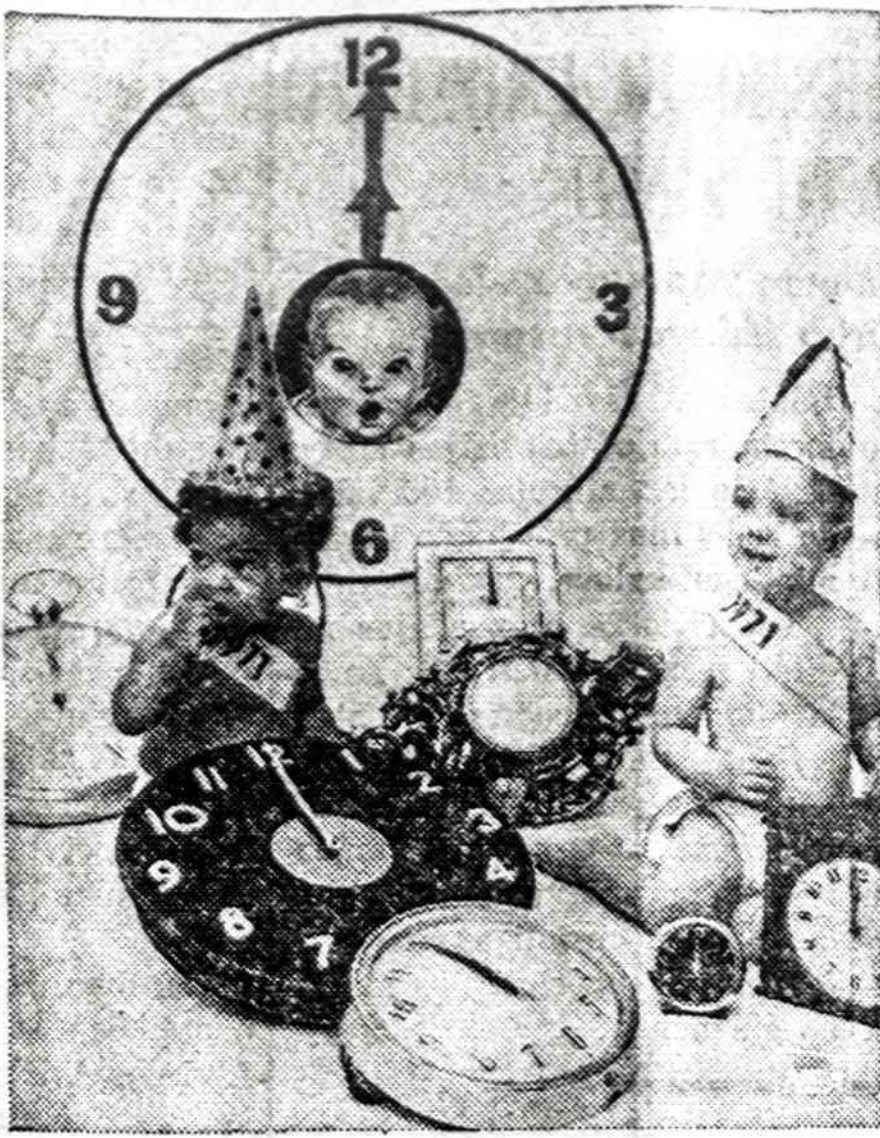
Kadangi visuomet savišikius kritikuoti ir barti yra lengviau ir saugiau neg svetimus, Kilian sumini eilę nuotykių su atominais sprogdinimais, bakteriologiniais "ginklais" ("pagerintais germais ir bakterijomis) ir t. t. Čia Amerikoje prisibijodamas kokios nors fatališkos klaidos, straipsnį baigia sakiniu "Kaip aš visuomet sakau: Pasaulis baigsis ne trenksmu ar verkėšlėnimu, o baigsis nusikosėjimu..."

Naujausiai pajusta merkurio grėsmė

Su "moderniais" masinio žudymo ginklais žmonija šiandien lošia tikrą "rusiškąją ruletę" — būti ar nebūti. Atominų ginklų savininkų "klubui" vis naujais negeistiniais nariais daugėjant, jei iš jų tarpo neatsiras koks bėprotis, kurs gali paspausti lemtingąją mygtuką, galėsiančią toliau tarp Scilos ir Charibdos balansuoti, bet yra kitas kasdieninis ir nepaprastu spartumu didėjantis naminis pavojus, bendru terminu pavadintas aplinkos tarša ir tos taršos didžiausias kaltininkas pasirodė besas, mažai iki šiol tepastebėtas vandens, žemės ir oro teršikas bei nuodytojas merkuri, grynoje formoje vadinamas gyvuoju sidabru.

Apie šį, de-ja, labai pavėluotai pažintą piktadarį daktaras Barry Commoner, Washingtono universiteto St. Louis biologas, savo kalboje Chicagoje įvykusioje Amerikos Moksliui Skatinti draugijos konferencijoje, pareiškė, kad merkurio tarša, kurią dar tik vos prieš porą metų buvo atkreiptas dėmesys, pasirodė esant pavojingiausias aplinkos teršikas, gresiantis visai žmonijai...

To nuodingojo metalo paskli-

Pasirengę sutikti Naujus Metus iš kairės Phelan Marshall ir Mimi Cuff. Jie gimė jau 1970 metais, kaip ir kiti 3.5 milijonai amerikiečių. Jiems bus pirma proga sutikti Naujus Metus. Abu vaikai čia kagiečiai.

dimas šiaurės Amerikos vandenynse pasidarė tiek grėsmingas gyvybei, jog kartu su DDT jau spėjo beveik visiškai padaryti nebegalimą žvejybą Michigano ežere ir valdžia turėjo užginti bet kokią žvejybą daugelyje kitų vidaus vandens. Dr. Commoner pareiškė minėtos mokslininkų dr-jos 137 metiniam suvažiavimui, kad merkurio tarša gresia pasidaryti dar didesnę grėsmę žmonių gyvybei kaip branduolinių bombų sprogdinimo sukeliama atmosferiniai krituliai. Tokie sprogdinimai atvirame ore buvo 1967 metais užginti, bet ne merkurio tarša, nors ir ta dar tais pačiais 1967 metais buvo rasta visuose trijuose elementuose — vandenyje, žemėje ir ore ir jau kai kuriuose maisto produktuose, ypač žuvyje, o tuma ir kardžuvyse ypatingai.

Kanada neseniai sunaikino daugiau kaip milijoną svarų žuvis iš Saskačevano upės ir Winnipeg ežero, kuriame žvejyba visiškai uždrausta.

Amerikos Maisto ir Vaistų administracija (FDA) irgi ką tik įsakė iš krautuvų sandėlių atrinkti apie milijoną skardinių tunos konservų.

Dr. Commoner pranešė, kad merkuriu apsinuodijimas paveikia smegenis ir centrinę nervų sistemą; tokie simptomai pasi-

reiškia valgant maistą, turintį nuo 5 iki 10 dalių merkurio milijone dalių maisto... J. Pr.

LŪPŲ NUOSPAUDOS

Japonijos policija vietoje pirštų nuospaudų kriminalistams tikrinti pradėjo vartoti lūpų nuospaudas. Naujasis metodas esą dar tebetiriamas, bet lūpų nuospaudomis jau dvi piktarystės esą susektos.

KĄ BIMBA RAŠO APIE S. KUDIRKĄ

Skyriuje "Kas kitur rašoma" Bostono "Keleivis" gruodžio 22 d. nr. pacitavo Brooklyno mas-kolbėnų "vyriausiojo rabino" — "Laisvės" redaktoriaus A. Bimbos vedamojo straipsnio ištraukos, kaip šis raudonas gaudėteris gruodžio 15 d. laidoje "išaiškino" Simo Kudirkos tragediją po trijų savaitų laukimo gavęs iš kur reikia instrukciją (Simas Kudirka bandė pabėgti į laisvę, bet maskolių pusgyviai ar negyviai sumuštas buvo nusitemptas su savim lapkričio 23 d.).

Bimba atsigerina už "daktaro" titulą

Bimba savo vedamajame be kt. rašo:

"Mums sunku ir besuprasti, kodėl toks įtūžimas. Juk jeigu Amerikos laivo "Vigilant" viršininkai būtų apsivogusį jūrininką Simą priglaudę ir nesugrąžinę tarybiniam jūrininkams, tai jie, tie mūsų "vadotojai" ir "veiksniai" būtų turėję geriausias progas savo smunkančiam "vadavimu" bizniui pakelti ir kišenės prisipildyti iš savo lengvadvasių pasekėjų surinktais doleriais.

"Beje, jau plačiai girdisi užuominų, kad Simas dargi yra amerikiečių šnipas. Net kai kurie kongresmanai sako, kad jis būvęs apiplėšęs tarybinio laivo ka-

pitono seifą ir paėmęs labai vertingus Dėdei Samui padovanoti popierius. Jie norėtų Amerikos laivo viršininkus nulinciuoti už tai, kad jie tų popierių iš jūrininko neatėmė prieš jo sugrąžinimą į tarybinį laivą.

"Tas visos pasakos, kad tarybiniai jūrininkai "kankinį" Simą amerikiečių akiavaldžoje baidiai sumušę, sukrūvinę, žinoma yra reakcininkų iškeptas riebus me'as".

Keleivio prierašas

Jis mums net drįsta aiškinti, kad S. Kudirka visiškai nebuvo mušamas, kai tą žiaurų rusų deržimordų veiksmą matė visi laive buvę jūrininkai, civiliai ir to nė nebando užginėti laivo kapitonas. Bet Bimbai visa tai yra tik "reakcininkų iškeptas melas"...

Bimbai yra tikra teisybė sovietinio laivo kapitono išmisas, kad Kudirka pavogęs tiek ir tiek rublių, nors tie sovietiniai rubliai čia neverti gatvėje trypti po popiergalio. Bet jam šitas kaltinimas yra teisybė, nes "išaukščiau" liepta tai skelbti kaip teisybę.

Kaip ir galima buvo tikėtis, Bimbai tikra tiesa jau yra ir neįsmanėlių svaichiojimas, kad Kudirka norėjęs perduoti ir kažkokių slapčių informacijų, atseit, kad jis esąs dar ir šnipas... Mat, šis kaltinimas sovietams yra dar

naudingesnis, negu Kudirkos vertimas tik vagimi.

Kaip dar Bimba parašys

Perskaityt šiuos Bimbos Laisvėje tilpusius "komentarų" ir gerai žinodami sovietinius kaltinamųjų "apdirbimo" metodus, mes galime iš anksto pasakyti, ką Bimba dar parašys vėliau, jeigu jo viršininkai įsakys.

Nors Simas Kudirka jau būtų ir seniai po velėnų, jis dar galės paskelbti jo šiandien duotą pareiškimą, pav., kad amerikiečiai jį norėjo pagrobti, tik rusai išgelbėjo iš tos nelaimės.

Kad ne rusai, bet amerikiečiai jį mušė, surišo virvėmis ir norėjo pakarti, bet narsūs sovietiniai herojai, įsiveržę į kapitalistų laivą, išgelbėjo tarybinį pilietį.

Kad jis dabar džiaugiasi tarybiniais laimėjimais ir Kryme kaitinasi tarybinėje saulutėje.

KALIFORNIJA PIRMAUJA

Gyventojų skaičiumi Kalifornija pralenkė tirštai apgyventą New Yorko valstiją beveik 4 milijonais gyventojų.

Kalifornijon žmonės vyko gyventi daugiausia iš rytinių ir šiaurinių steitų. Manoma, kad šiltesnis klimatas ir beklanti pramonė buvo ta priežastis migracijai. Bet ir ten jau darbai sumažėjo, ypač lėktuvų fabrikuose.

M. Š.

OUR INTEREST RUNS HIGH

Gold Eagle notice passbook accounts and other certificate accounts are available to earn 5 1/4% per year. Also available are Christmas Club and Vacation Club accounts. Our savings counselors will be glad to explain the various savings plans and interest payment procedures to you in more detail.

Take advantage of these high rates, the highest permitted by Federal Regulations. You will be the richer for it.

Savings insured to \$20,000.00

Interest paid quarterly.

Assets over \$148,000,000.00

Reserves over \$12,900,000.00

STANDARD FEDERAL

SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
4192 ARCHER AVENUE AT SACRAMENTO • CHICAGO, ILLINOIS 60632 • 847-1140

OFFICE HOURS:
Monday & Thursday, 9 a.m. to 8 p.m. • Tuesday & Friday, 9 a.m. to 4 p.m.
Saturday, 9 a.m. to 12 Noon • Wednesday, no business transacted.

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirma, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams išgyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

6%

PER ANNUM
ON SAVINGS CERTIFICATES
OF \$5,000. OR MORE,
2 YEAR MATURITY

5%

UNIVEST TAUPYMO
SĄSKAITOMS

Taupyimo indėliai
Apdrausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Išleista 1923 metais

Tel. 421-3070

Ištaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

Subscription Rates:	
in Chicago \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per 3 months. In other USA localities \$18.00 per year, \$10.00 per six months, \$5.00 per three months; Canada \$20.00 per year; other countries \$21.00 per year.	
10 cents per copy, 10 c. on Saturday	
Diensraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiesčiuose	
metams \$20.00	
pusei metų \$11.00	
trims mėnesiams \$6.00	
vienam mėnesiui \$2.00	
Kitose JAV vietose:	
metams \$18.00	
pusei metų \$10.00	

trims mėnesiams \$5.00	
vienam mėnesiui \$1.75	
Kanadoje:	
metams \$20.00	
pusei metų \$11.00	
vienam mėnesiui \$2.00	
Užsieniuose:	
metams \$21.00	
pusei metų \$11.00	
vienam mėnesiui \$2.50	

NAUJIENOS eina kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.	
---	--

Kai neskaityti laikraščio

Kas atstinka, kai Amerikos admiralai neskaityti laikraščio? Užtenka iš komunistų netaisyklingai bėgančiam lietuviui užsukti ant JAV laivo palubės, kad laikraščio neskaityti admiralui staigiai nutrūktų ilgų metų karjera ir pasibaigtų visą gyvenimą noriai dirbtas mėgiamas darbas.

JAV Pakraščio Sargybos adm. William B. Ellis, didelės rytų pakraščio srities viršininkas, baigė savo karjerą dėl laikraščio neskaitymo. Jam buvo žinomos visos instrukcijos ir veikiančios taisyklės, bet jam nebuvo žinomos šių dienų gyvenimas. Jis žinojo, ką Amerikos jūrininkas turi daryti, kai jis randa žmogų, plūduriuojantį jūroje, bet jam visos žinios susimaišė, kai žmogus atsirado Amerikos laive. Jūroje pastebėta žmogų kiekvienas Amerikos jūrininkas pirmiausia privalo ištraukti iš vandens, paimti į laivą ir suteikti jam pirmą pagalbą, o vėliau apklausti, kaip jis į jūrą pateko, ir kas jis toks yra. Bet kai lietuvis jūrininkas Simas Kudirka nešoko į vandenį, bet užsuko tiesiai ant Vigilant laivo denio, tai adm. Ellis susidarė tokia sudėtinga problema, kad jis nežinojo, kas daryti.

Pakraščio Sargybos vadovybė patarė transporto sekretoriui atiduoti admiralus William B. Ellis ir Fletcher Brown teisman, bet sekretorius John Volpe pasakė jiems pamokslą ir atleido iš pareigų. Tuo reikalus būtų ir pasibaigę, jeigu kongreso pakomitetis, vadovaujamas atstovo Wayne L. Hays, nebūtų jo pakvietęs pasiaiškinti, kaip tokia gėda galėjo būti visam kraštui užtraukta. Adm. Ellis žinojo, kad rusai, privažiavę beveik Amerikos krantų, labai tankiais tinklais išgaudydavo geltonuodeges pleksnes, kurias Amerikos žvejai, vartodami žymiai didesnes tinklų kilpas, palikdavo ateinančioms metams, kad iš mažųjų pleksnių užaugtų didelės. Išgaudžius mažas pleksnes, nebus ir didelių. Adm. Ellis žinojo, kad rusai gaudė jiems nepriklausančias pleksnes, bet jam ir į galvą neatėjo mintis, kad tie patys rusai komunistai dar su didesniu atsidėjimu gaudė žmones, negu geltonuodeges pleksnes.

Kongreso atstovas Hays norėjo patirti, kodėl tokias aukštas ir atsakingas pareigas einantis admiralas taip silpnai pažįsta komunistus. Jis pareikalavo, kad adm. Ellis ir kap. Brown atvyktų į Washingtoną ir išaiškintų veikiančias instrukcijas ir adm. Ellis galvojimo eigą. Komitetui pirmininkas Hays paklausė admiralą, kodėl jis

ALGIRDAS GUSTAITIS

40,000 LAISVĖS ŠAUKSMO IR PROTESTO SPAUSDINTŲ ŽINIŲ

Los Angeles lietuvių jaunimas vadovavo eisenoms, gedului Simą Kudirką išdavus rusams

Kaip galima pasitarnauti savo tautai, retu pavyzdžiu buvo Los Angeles ir apylinkės gyvenantieji lietuvių studentai, gimnazistai. Vyresniesiems nepaisant sirenų deramai pajudėti, Simo Kudirkos tragediją stipriai iš savo tvirtas rankas paėmė iki šiol negirdėti jaunuoliai, jaunuolės.

Jų mažas būrelis sujungė apie 10 milijonų Los Angeles su apylinkėmis didmiestį taip, tarsi būtų veikianti galingų amerikiečių komitetų, lietuviams tik

talkingant. Išvadoje — amerikiečių radijo, televizijos stotys davė daug žinių apie 100 valandų budėjimus prie juodo karsto, mintingą, kalbas, pasikalbėjimų. Lapkričio 24 d., pradėjus nuogirsti pirmas žinias, Los Angeles lietuvių nenorėjo patikėti įvykiu. "Negali amerikiečiai būti žiauresni už laukinius barbarus!" — girdėjosi komentarių. "Čia yra kokia nors klaida, ne, ne, gerieji amerikiečiai taip negali pasielgti" — atsira-

taip pasielgęs su jūrininku Simu Kudirka. Pradžioje adm. Ellis aiškino, kad iš Washingtono neturėjęs konkrečių instrukcijų, jų girdi, niekad nebuvo. Pirmininkas Hays informavęs adm. Ellis, kad jis turįs pagrindo manyti, kad kap. Brown informavęs adm. Ellis apie Vigilant kapitono Eustis baimę dėl jūrininkui susidarancio pavojaus, jeigu jis būtų atiduotas rusams.

"Bet adm. Ellis atsakė pirm. Hays, kad jis nemano, kad rusai bėgiotų aplinkui ir šaudytų žmones. "Koks pagrindas tamstai galvoti, kad rusai ne barbarai? — paklausė pirmininkas Hays. — Ar tamsta laikraščio neskaityti?" (Chicago Tribune, 1970 m. gruodžio 30 d., 19 psl.).

Kongreso komiteto pirmininkas labai nustebo adm. Ellis nenokan žinioms apie dabartinį gyvenimą Sovietų Sąjungoje ir rusų okupuotose kraštuose. Jis patarė adm. Ellis nuvažiuoti į Sovietų Sąjungą ir patyrinėti, kokiose sąlygose žmonės ten gyvena. Apklausinėjama jis baigė tvirtinimu, kad apmokymas Pakraščio Sargybos Akademijoje buvęs nerūpestingas, jeigu admiralas galėjo padaryti tokias klaidas.

Admiralai Ellis ir Brown dabar turi laiko ir galėtų Rusijon nuvažiuoti. Reikia manyti, kad sovietų valdžios agentai, labai atidžiai sekę visą Simo Kudirkos bylos eigą ir jos atgarsius, šiltai ten nuykusius admiralus priimtų. Patys to nežinodami, jiedu vis dėlto padarė komunistams didelį patarnavimą. Nemanome, kad jiedu Rusijon važiuotų. Greičiausiai, kad pakomitečio pirmininko jiedu nepaklausys. Ir nėra jiems ten jokio reikalo važiuoti. Tegu tiksliai jiedu atidžiai skaito laikraščius ir kreipia dėmesį į žinias iš Sovietų Sąjungos.

Mes iš savo pusės patariame skaityti gerus laikraščius, kuriuose yra Rusijos gyvenimą pažįstančių žmonių rimtų rašinių. Didieji Amerikos laikraščiai yra pralaidę labai daug sovietinės propagandos, bet Amerikoje yra daug žurnalių, kuriuose galima rasti tikslų žinių apie gyvenimą komunistų vergijoje. Reikėtų skaityti Rusijoje gyvenusių ir teisybes pasakę nebijančių žmonių rašinių. Kultūriniai bendradarbiautojai, arba kurių redakcijos lanko iš Maskvos atsistos delegacijos tikro vaizdo apie gyvenimą už geležinės uždangos neduoda. Žinias apie gyvenimą komunistų vergijoje spausdina tiksliai laisvi ir nepriklausomi laikraščiai.

Kitiems bedūsaujant, Uogintu Kubilius lapkričio 25 d. pasikambino į Washington, D. C. ir sužinojo, kad lietuvių jūrininko išdavimą rusams padarė ne State Department, bet U. S. Coast Guard.

Lapkričio 30 d. jaunimas sukvietė Los Angeles Tautinuosiuose namuose susirinkimą. Dalyvavo apie 60-70, kurių apie 95% jaunimo. Vyresniesiems vis dar nieko konkretaus nedarant, jaunimas, pritariant tenai dalyvavusiems vyresniesiems organizacijų atstovams, išsirikino Komitetą Uogintu Kubilius, Birutė Putriūtė, Aušra Kubiliūtė, Saulius Stančikas, Juozas Venckus, Irena Šepetytė, Šarūnas Karuza. Pirmininku išrinktas Uog. Kubilius.

Jis man sakė, labai karštu nuotaikos sustiprintoju buvo dr. Algirdas Avižienis, kuris, be kitko, pasiūlė tuoj pradėti kalti juodą karstą, padaryti plakatus. Jaunimas mielai kibo prie darbo.

Gruodžio 1 d. ryte pradeda piktetuoti prie Federal Bldg. pastato. Dar nebuvo gautas leidimas karstą su užrašu Human rights, padėti ant žemės, jis buvo neįėjamas keturių studentų ant pečių. Tuo laiku kiti organizatoriai pradėjo skambinti radijo, televizijos stotims, klausdami, ar jie žino, kad prie Federal rūmų neįėjamas juodas karstas. Ką tai gali reikšti? Ne, radijo nei televizijos stotys apie tai nieko nebuvo girdėję. Jie pradėjo siųsti savo reporterius. Channel 5 (5-ji televizijos stotis) nufilmavo karsto neįėjimą, demonstrantus, Uogis Kubilius padarė pirmą pareiškimą per televiziją, kad reikalaujama nusikaltusius U. S. Coast Guard pareigūnus patraukti į teisimą, reikalaujama gražinti ir JAV rusams išduotąjį lietuvių jūrininką Simą (pavardės dar nežinota) ir pan. Viskas buvo paleista televizijos bangomis du kart: apie 5 val. p. p. ir apie 10 val. vak.

Taip pat gruodžio 1 d. turėjo pasikalbėjimą (interview) su Copley News Service ir "Herald-Examiner".

Amerikiečiai nustebinti 100 valandų demonstracija

Pereiti vieną kartą gatvę ar aikštę pasakyti karstų kalbą, čionykščiai amerikiečiai manytu yra lengviau, nei 100 valandų be pertraukos nešti sargybą ar demonstruoti prie juodo karsto. Dieną šilta, naktį drėgnai vėsu, ėmė lyti, vėjas pučia, šalta. Bet mūsiškių bent po keletą žmonių vis tenai. Amerikiečiai atvažiavo patikrinti naktimis, viena televiz. stotis filmavo 5 val. ryto. Kaip tik tuo laiku su plakatu vaikščiojo pats Uog. Kubilius.

Gruodžio 2 d. apie įvykį pranešimus davė radijo stotys: KABC, KNX, KFWB, KPFF, KHL. Televizijos 11-ta stotis nufilmavo pasikalbėjimą su U. Kubiliu, rodė du kartus.

Gruodžio 2 d. B. Putriūtė ir A. Kubiliūtė susisiekė su Captive Nations (Pavergtų tautų) atstovais, palaikė ryšius visą laiką, jų atstovai dalyvavo baigiamoj demonstracijoje, pasakė kalbas.

Žibutė Brinkienė kontaktavo amerikiečių politikus amerikiečius.

Gruodžio 3 d. amerikiečių spauda, radijas, televizija gausiai demonstrantų pranešimus, pasirašytus: A. Committee of Concerned Americans. Apie tai jau rašyta. Vos pradėjus dirbti, pastebėta: trūksta jėgų. Netrukus sudarytas būrelis, kurį pavadino Komiteto talkininkais: Liūtas Grinius, R. Dabys, J. Navickas, Z. Brinkienė, P. Gustas, R. Zukas, R. Balinskas, S. Pinkus, V. Katilius, J. Šermukšnis, Pažerų šeima, J. Kojelis, E. Radvenis su šeima, visi trys kunigai (Kasponis, prel. Kučingis, Olšauskas), ir dar pora kitų asmenų.

Kaip pranešti Los Angeles lietuviams?

Bėgik Čikagai, kur yra kasdieninių susižinėjimo priemonių: savi dienraščiai, radijo programos. Los Angeles radijo programa tėra šeštadieniais. Iš Čikagos ar kitur lietuviška spauda nespės atkelti. Gruodžio 2 d. vakare susigalvota išsiuntinėti lietuviams pranešimus paštu. Tuo parengtas tekstas, naudojantis entuziastinga kun. Kasponio talka, bei jo viršininko pritarimu, ketvirt. Los Angeles lietuviams išsintinėti keli šimtai laišku, adresavimui naudojamis šv. Kazimiero parapijos automatišką adresyną. Tie raginimai demonstruoti gauti gruodžio 4 d., todėl gr. 5 d. sulaukta tiek daug eituvininkų.

Gruodžio 4 d. prie Federal rūmų mažesnio masto išsikalbėjimą (rally) pravedė Liūtas Grinius, buv. Lietuvos respublikos prezidento K. Griniaus sūnus. Dalyvavo apie 100 asmenų. Filmavo 5-ji televizijos stotis, du kart rodė per televiziją.

Gruodžio 4 d. duoti interview penkiom radijo stotim. Tos dienos vakare apie 20 gimnazistų ir keletas studentų pagamino apie virš 200 plakatų. Tuo būdu bendra talka pagaminta apie 250 plakatų, bent keliolika atsinešė kitataučiai, kiek pasidaro atsinešę pavieniai asmenys.

Didžioji demonstracija, gruodžio 5 d. ryte sutraukusi apie 1200-1500 žmonių ir apie 300 plakatų, buvo filmuota 7 televiz. stoties, pasikalbėjimą turėjo su dr. Alg. Avižienium. Radijo stotis KHL pravedė interview su U. Kubiliu.

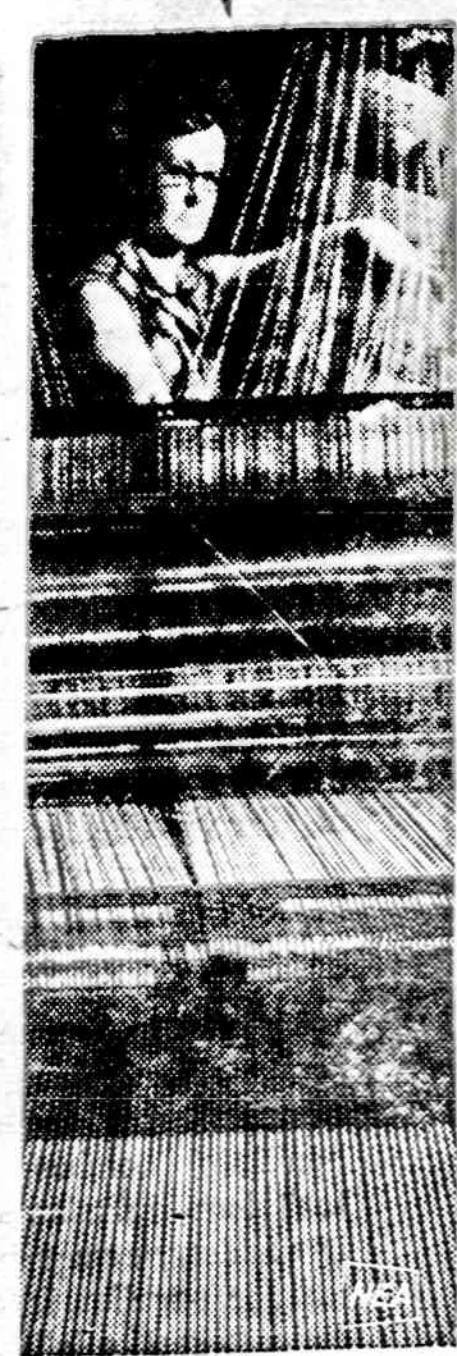
Čia tik labai trumpai suminėti kai kurie žinomi faktai. Bent keletas Komiteto narių ir talkininkų kalbėjo per amerikiečių radijo stotis, paskambinę iš savo namų. Gal buvo daugiau televizijos parodymų.

40,000 brošiūrų angliškai

Prie viso to darbo, Komitetas paskleidė daug rašytos informacijos.

Iš atspausdino: 15,000 atsiminimų apie susibūrimą (Rally), New York Times laikraščio pirmo psl. padarė 5,000 kopijų. Įvairių kitų reikalavimų, spaudai pranešimų, peticijų, laišku JA Valstybės prezidentui, kitiems aukštesiems pareigūnams ir pan., viso labo paskleidė apie 40,000 egz. Viskas padaryta per keletą dienų, neįmanant į darbą, neįmanant į universitetus, nemiegant...

Iki bus tokių jaunuolių, lie-tuvių tauta gali būti rami.

Georgijos audinių įmonėje gaminama audklas, kuris dedamas į automobilio padangų vidų. Šiūlai gaminami iš poliestero pluošto.

Gruodžio 4 d. U. Kubiliui skambino telev. 7-tos stoties žinių tvarkytojas, sutaria dėl demonstracijos filmavimo šešt. ryte.

Gruodžio 5 d. "ėjo" apie 300 plakatų

Didžioji demonstracija, gruodžio 5 d. ryte sutraukusi apie 1200-1500 žmonių ir apie 300 plakatų, buvo filmuota 7 televiz. stoties, pasikalbėjimą turėjo su dr. Alg. Avižienium. Radijo stotis KHL pravedė interview su U. Kubiliu.

Čia tik labai trumpai suminėti kai kurie žinomi faktai. Bent keletas Komiteto narių ir talkininkų kalbėjo per amerikiečių radijo stotis, paskambinę iš savo namų. Gal buvo daugiau televizijos parodymų.

40,000 brošiūrų angliškai

Prie viso to darbo, Komitetas paskleidė daug rašytos informacijos.

Iš atspausdino: 15,000 atsiminimų apie susibūrimą (Rally), New York Times laikraščio pirmo psl. padarė 5,000 kopijų. Įvairių kitų reikalavimų, spaudai pranešimų, peticijų, laišku JA Valstybės prezidentui, kitiems aukštesiems pareigūnams ir pan., viso labo paskleidė apie 40,000 egz. Viskas padaryta per keletą dienų, neįmanant į darbą, neįmanant į universitetus, nemiegant...

Iki bus tokių jaunuolių, lie-tuvių tauta gali būti rami.

HENRIKAS TOMAS - TAMAŠAUSKAS

LIETUVISKASIS PAMARYS

Mokyklos Pakalnės apskrityje

38

Na, porą metų vis kaip nors ir čia išversiu, — ramino jį pats save, o tada jau gausių paskyrimą į geresnę vietą ir ne taip nuobodžias apylinkes.

Tačiau pamąčius mokyklos namus, jų nuotaikos pradėjo taisyti, nes pastatas buvo gražus, pakankamai erdvus ir gana naujas. Pradėjęs čia dirbti, pamazų susigveno ir su aplinkos gamta, kuri, arčiau ją pažinus, nebeatrodė tokia nuobodžiai monotoniška, kaip kad iš pradžių atrodė. Per platus laukus buvo galima aplinkui viską matyti net keleto kilometrų nuotoliu. Čia matėsi virš medžių žalumos prasikišęs bažnyčios bokštas, ten vėl aukštas kaminas kokios tai pamario pievų ir ganyklų apsuptos pievinės. Kur žvelgi, visur plėtėsi žalios pievos, pajavirintos mažais išdirbtų dirvų ploteliais. Vakaruose vaizdą užstojo aukštas pamario pylimas, apsaugojantis šias žemumas nuo Kuršių Marių išsiliejimų ir potvynių. Už to pylimo pamarių plėtėsi Tovelininkų girios masyvas ir platūs, alksnynais apaugę, raistai. Išsinišę kaimų sodybų čia beveik nebuvo, gyventojai gyveno išsiblaškę vieniemių sodybose, išsistaciūsiuose ant pakilusių vietų, kad kiek apsaugotų nuo kasmetinių potvynių metu žemumas užliejančių vandenų.

Pamazų susigvendamas su savo mokyklos nauja aplinka, Stašaitis pradėjo arčiau pažinti ir jos savitą gamtą, alksnynais apaugusius raistus, pastebėti su metų laikais besikeičiančią aplinkos panoramą. Jis suėjo į pažinti ir su savita pamario gyvūnija, su majestotais briedžiais ir po pamario raistus bebradžiojančiomis grakščiomis gervėmis. Jį sužavėjo skaitlin-

gi ir romantiški pamario upokšniai su jų į ežerėlius išsiplečiančiomis kilpomis ir duburingomis alkūnėmis ties užsisukimais. Pro šias apylinkes į marias tekėjo Akelės, Prūdymų, Grybės ir Raginės upelės, su daugybe į jas įsiliejančių, lankoms nusausinti iškastų melioracinių griovių.

Su laiku susigveno ir su pamario žmonėmis, susidraugavo su jais, pradėjo juos iš arčiau pažinti ir pamilti. Ir taip pradėjo bėgti metai, pakeisdami vieni kitus, bet gyvenimas čia nebeatrodė nuobodžiu ir vienišu. Taip metams bėgant, daug mokyklą lankiusių vaikų jo akyse suaugo į subrendusius jaunos žmones, sukūrė savo šeimas ir jau jų vaikai pradėjo eiti į jo vadovaujamą mokyklą. Kasmet mokyklą lankiusių vaikų skaičius buvo gan pastovus, taip apie 40 — 50 vaikų. Per aštuonerius metus, kol tos laidos klasė išsėdavo visą mokyklos kursą, buvo pakankamai laiko juos visus gerai pažinti iš arčiau, su visomis jų charakterio ypatybėmis smulkmenomis. Mokymo programai modernėjant ir prisitaikant prie pažangesnių mokymo metodų, mokykloje mokiniams taip pat būdavo rodomi ir auklėjamo pobūdžio filmeliai, gaunami iš centrinio mokslo priemonėmis aprūpinimo skyriaus, veikusio Mėtežerynuose. Tie filmai pirma būdavo pademonstruojami mokiniui tėvams, o po to jau rodomi ir klasėse pamokų metu. Šia proga ne vienas senesnis pamario gyventojas yra pirmą kartą išvydęs auklėjamo pobūdžio filmą ir tapęs aistringų tokių mokyklos filmų seansų lankytoju.

1929 metais Macgirių mokykla šventė 75 metų jubiliejų. Jam tinkamai pasiruošti daug pasidaravo ir mokyklos tėvų taryba, kuriai priklausė senis Dirkis iš Mažųjų Prūdymų. Rašavičius iš Didžiųjų Krauleidžių, šposininkas Balaitis iš Didžiųjų Prūdymų (1938 metais šiai vietai buvo duotas vokiškas Grosse Erlenrode pavadinimas), apskrus jaunas Brazdaitis iš

Raginės kaimo ir Alšūnas iš Ožnugarių, kurie perkrikštų į vokišką Rehwalde.

Ta proga buvo prisiminta ir Macgirių mokyklos istorijos kronika. Pagal šią kroniką, mokyklą įsteigė Macgiriuose buvo nutarta 1854 metais. Prieš tai vaikai iš šių apylinkių turėdavo eiti į Kalnininkų ir Lapynų mokyklas ir kelias tiek į vieną, tiek į kitą mokyklą buvo per tolimas. Macgirių mokykla pradėjo samdė patalpas ūkininko Žeimio (Szeimies) sodyboje, kuri stovėjo išsistačiusi, "aukštoje", taip vadinamoje Septynių Brolių kalvelėje. Iškilusioje net išties šešis metrus virš Kuršių Marių lygio, Macgirių girininkijos sodybos kaimynystėje. Iš to jau galima matyti, kokios žemos buvo šios pamario lygumos. Bet pagaliau, po šėsių veiklos metų, Macgirių mokyklą 1860 metais galėjo pasitalpinti jau ir po savo nuosava pastoge. Tai buvo paprastas medinis pastatas, bet irgi surastas aukštesnės lygumų vietovėje, ant vadinamosios Ožkakalnio kalvelės.

Kas buvo ankstyvieji tos mokyklos mokytojai, kronikos rašytojai užmiršo tai paminėti, nors, gal būt, archyvuose jų pėdsakai ir yra užsilikę. Apie 1890 metus užėjo blogi laikai. Metai buvo labai lietingi, lietus su naikino derlius ir atnešė badą, kada į kepaną duoną reikėjo maišyti subrintas medžių žieves.

Tam badmečiui praėjus, buvo pradėtas statyti pamario pylimas šių žemų apylinkių apsaugojimui nuo potvynių ir nuo išsiliejusių marių vandenų. Pylimą apsaugotą žemę buvo galima geriau įdirbti, ji tapo derlingesnė ir gyventojų materialinė būklė pradėjo gerėti.

1910 metų vasaros atostogų metu Macgirių mokykloje kilo gaisras, sunaikinęs mokyklos pastatą. Spėjama, kad gaisro priežastis buvo apiręs duonkepės pečius. Po šio gaisro mokyklai teko laikinai įsikurti netoliese esančioje ūkininko Tronšelio (Tronschel) sodyboje, kol 1913 metais buvo užbaigta naujojo mokyklos

pastato statyba. Tai buvo gražus, modernus ir erdvus namas, visos apylinkės pažiba. Jis buvo pastatytas ant tos pat vietos, kur prieš tai stovėjo ta nudęgusi mokykla. Erdvi ir šviesi klasės patalpa naujajame name turėjo atskirą įėjimą. Mokytojų butui buvo rezervuoti 3 dideli kambariai su virtuve ir dar vienas kambarys antrame namo aukšte. Kartu buvo pastatyti ir ūkio pastatai, nes prie mokyklos buvo 8 margai tarnybinės žemės ir didelis sodas.

Į šią naująją mokyklą pirmuoju mokytoju buvo paskirtas Pričkus Bekis, gimęs 1887 metais vasario 5 d. Čia jis buvo atkeltas iš kaimyninio Lapynų bažnytkaimio. Jis Macgiriuose išdirbo iki savo ankstybos mirties 1924 m. Trumpą laiką Macgirių mokykla buvo pasiilikusi be mokytojo, kol į ją buvo paskirtas šių išpūdžių autorius, mokytojas Brunonas Stašaitis. Jam čia besidarbuojant pagerėjo ir susisiekimas su šiomis apylinkėmis. Buvo praversti patvarūs keliai, buvo įvestas nuolatinis susisiekimas tarp Kaukėnų ir Didžiųjų Krauleidžių. Tačiau artimiausios geležinkelio stotys nuo Macgirių buvo vis tik dar gana toli: iki Kalnininkų reikdavo sukurti 6 km. kelio, iki Lapynų — 9 km.

Su laiku atsirado ir kiti būties pagerinimai — į mokyklą buvo įvestas telefonas, o 1939 metais čia sužibo ir elektros šviesa. Bet su prasidėjusiu karu tas ramus gyvenimas buvo sudrumstas, gi karo pabaiga atnešė ir visišką katastrofą.

(Bus daugiau)

SKAITYKITE IR PLATINKITE
DIENRAŠTĮ "NAUJIENAS"
JOS VISAD RAŠO
TEISYBE

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSIŲ, NOSIŲ
IR GERKLĖS LIGOS
PRITAISO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonas: PROspect 8-3229
Rezid. telefonas: WALbrook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.

Rez. tel. 239-4683
DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Prima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8012
Telef. PROspect 8-1717

DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
tikrai antradienį ir penktadienį.
Trečiadienį, ketvirtadienį, šeštadienį
Rez. 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REPUBLIC 7-7868

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEMlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadienį ir ketvirtadienį 1-7 val.,
antradienį, penktadienį nuo 1-5, trečiadienį
ir šeštadienį susitarimu.

Dr. Ant. Rudoko kabinetas perėmė
optometristas.

DR. EDMUND E. CIARA
4007 W. 31st STREET
Tel.: GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: Pirm., ketv.
1-4, antr., penkt., šešt., 10-4, ir
šeštadienį 10-2 val.

Rez. GR 8-0873
DR. W. M. EISIN - EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepiu, skambinti 31-0001.

Dr. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popietį ir 6-8 val.
Treč. ir šeštadienį uždaryta.
Ofiso tel.: PORTsmouth 7-6000
Rezid. telefonas: GARDen 3-7278
Tel. ofiso: PR 8-7773; rez. PR 6-4732

DR. A. MACIUNAS
CHIRURGAS
Prima tik susitarus
Valandos: pirmadienį, ketvirtadienį, 5-8,
antradienį, 2-4
Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadienį, ketvirtadienį, nuo
2 iki 8 v. p.; antradienį, ketvirtadienį,
nuo 9 iki 11 ir nuo 4 iki 8, o šeštadienį
nuo 9 iki 12 val.
Trečiadienį uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. - Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val: antradienį, ketvirtadienį, nuo 1-4 po pietų,
ketvirtadienį, nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2880
Naujas rez. telefonas: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas: 2550 West 71st St.
Tel.: 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Šeštadienį ir trečiadienį uždaryta.

Rez. tel.: WA 5-3099
DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiadienį,
ir penktadienį 2-4 val. vak. Šeštadienį
2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonas: HEMlock 4-2123
Rezid. telefonas: GIBson 8-6195
Prima ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefon. HE 4-2123,
jei neatsiliepiu, tai telefon. GI 8-6195

SKAITYK "NAUJENAS" -
JOS TEIKIA GERIAUSIAS,
TEISINGIAUSIAS ŽINIAS

CLEVELAND, OHIO
Aukos P. ir A. Brazinskų
gyvybei antras sąrašas
Per ALT Clevelando skyrių
aukojo:

Po \$25: Lietuvos Vyčių Cle-
velando Senjorų Kuopa, V. ir S.
Gedgaudai ir Dr. XYZ.

Po \$20: Amerikos Lietuvių
Tautinės Sąjungos Clevelando
skyrius ir G. Zebertavičius.

Po \$15: Dr. H. Brazaitis, Dr.
S. ir Dr. G. Matai.

Po \$10: P. Baltiūnas, D. ir S.
Čipkai, D. ir J. Kregždės (Cin-
cinnati), J. Lipnis, J. Mikonis,
N. Petronis ir B. S.

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Ban-
džai. Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val: 9-4 ir 6-8, šeštadienį 9-11
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PROspect 6-5084

GRADINSKAS
ŠOKIU
IR PRAMOGINĖS MUZIKOS
PLOKŠTELES
2512 W. 47 St. - FR 6-1998
LIETUVI, EIK PAS LIETUVI!

MOVING
Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Tel.: FRontier 6-1882

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai - Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. ŠERENAS
2047 W. 67th Pl. Walbrook 5-8663

SOPHIE BARCUS
RADIO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA.
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pima-
dienio iki penktadienio 10-11
val. ryto. - Šeštadienį ir sek-
madienį nuo 6:30 iki 9:30 val.
ryto.
Tel.: HEMlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

KELIONĖS I LIETUVĄ
IR IŠ LIETUVOS
Jeigu ateinančiais metais rengiatės
važiuoti i Lietuvą arba išvesti iš
Lietuvos savo gimines, tai jau metas
iš anksto užsisakyti vietas, kad nebūtų
sutrūkumų ir grupinė kelionė būtų
pigesnė.
Vladas Rasčiauskas pirmas pradėjo
organizuoti keliones i Lietuvą ir jau
nuvėžė virš 20 grupių. Ateinančia va-
sarą jis organizuoja net 3 ekskursijas.
Jo vadovaujamoje įstaigoje dabar dir-
ba dvi lietuvaitės - Josephine Mile-
riūtė ir Laima Luneckienė. Visais ke-
lionės reikalais kreipkitės i
WALTER RASK - RASČIAUSKA
AMERICAN
TRAVEL SERVICE BUREAU
9727 So. Western Ave.
Chicago, Illinois 60643
Tel. 238-9787-8

A. A. L. INSURANCE & REALTY
A. LAURAITIS
INCOME TAX
4645 So. ASHLAND AVE.
LA 3-8775
(Currency Exchange įstaigoj)
Pigūs automobilii draudimai.

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: REPUBLIC 7-1941

APDRAUDŲ AGENTŪRA:
Namų, automobi-
lių, gyvybės, svei-
katos ir baimio.
Patogios išmokė-
jimo sąlygos.
I. RACEVICIUS
6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

Po \$5: Moterų Sąjungos 36
kuopa, V. ir O. Čepukaitis, J.
Damašis, A. Garka, St. ir J. Ig-
natavičiai, Jarašūnienė, J. Jas-
nevičius, St. Jurgaitis, A. Ka-
sulaitis, L. Keženis, P. Kudu-
kis, P. Nikšys, J. Pivoriūnas, Z.
Pivoriūnas, V. Sakas, L. Staš-
kūnas, E. Stepas ir XYZ.

Mažesnėmis sumomis aukojo:
3 po \$3, 13 po \$2 ir 5 po \$1, vi-
so \$345.

Iki šiol 164 asmenys ar orga-
nizacijos aukojo \$807.10. Visi
pinigai persiųsti ALT Centro
Valdybai, kuri rūpinasi aukų
tiekimu JAV-ėse.

Aukų rinkimas yra tęsiamas
ir visi, kurie dar neįteikė savo
aukų prašomi persiųsti ALT
skyr. išdėminkui p. V. Palūnui,
518 Catalina Drive, Akron, O.
44319; skyr. pirm. A. Pautie-
niui, 2783 East Overlook Road,
Cleveland, O. 44106 arba įteikti
bet kuriam iš valdybos narių.
Clevelandietis veikėjas St.
Lukas paaukojo \$10 ALT Cle-
velando skyriui, paremiant ar-
ciją dėl S. Kudirkos išdavimo
sovietams.

ALT Clevelando skyr.
valdyba

TAMPA, FLA.
Tampos Lietuvių Klubu meti-
niam susirinkime, gruodžio m.
5 d., buvo išrinkta nauja valdy-
ba: M. Stanis - pirmininkas,
J. Karpus - vicepirmininkas,
St. Rulienė - protokolų sekre-
torė, St. Olenick - išdėminkas, I.
Zdanienė - finansų sekretorė.
St. Rulienė

NIAGARA FALLS, ONT.
MIRĖ
ANTANAS VAŠKELIS
1970 m. gruodžio mėn. 19 d.
6 v. r. Niagara Falls, Ont., lietu-
vių kolonijoje mirė apie 6 sa-
vaites sirgęs Antanas Vaškelis,
baigdamas 80-sius metus am-
žiaus.

A. a. Antanas buvo Naujie-
nų dienraščio skaitytojas ir šio
dienraščio patriotinių minčių
skleidėjas. Jis prenumeravo
penkis gerus laikraščius ir bu-
vo pirkęs iš savo kulių pajau-
mų daugybę lietuviškų knygų,
išleistų emigracijoje. Knygas
pats skaitė, duodavo kitiems
skaityti ir ragino artimus bei
pažįstamus remti patriotinę
spaudą, kurioje palaikoma gy-
va lietuvišybė dvasia ir skelbia-
mos Lietuvos žmonių nelaimės.

A. a. Antano Vaškeliio mirtis
skaudžiai sukrėtė sūnų Vyta-
to šeimai, dvi dukras su šeimomis,
gimines ir draugus. Paskutinei
kelionei i amžino poilsio vietą
- Port Credit - mirusįjį lietu-
vių kaimelį, R. K. šventovė-
je giedotinas mišias atnašavo
kun. Juvenalis Liauba OFM ir
vargonais grodamas giedėjo
solistas muzikas A. Paulionis.
Vaikai, gimines ir St. Catheri-
nes - Niagara Falls, Ont. lietu-
vių bendruomenė, pagerbi-
lama velionį Antaną, puošė jo

SIUNTINIAI I LIETUVĄ
ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer,
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

SIUNTINIAI
I LIETUVĄ
VYTAUTAS ŽUKAUSKAS
2608 West 69th Street
Chicago, Illinois 60629
WA 5-2787
Didelis pasirinkimas įvairių pre-
kių. Automobilii, baldų, maistas, pinigai.

K. ERINGIS
CALIFORNIA SUPER SERVICE
Taisomi auto motorai, stabdžiai,
tune-ups ir t. t.
4824 So. CALIFORNIA AVE.
CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

amžino poilsio vietą žydinčių
gėlių vainikais.
St. Catharines ir Niagara
Falls, Ont. lietuviai reiskia nuo-
širdžiai užuojautą mirusio vai-
kam, giminėm ir artimiesiems.
S. U.

ROCKFORD, ILL.
Rockfordiečiai labai jautriai
pergyvena savo tautiečių Bra-
zinskų ir Simo Kudirkos likimą.
Brazinskų išlaisvinimo bylai
laimėti, per SLA surinkta ir pa-
siųsta į centrą \$267.

Aukojo: Rockfordo Lietuvių
B-nė \$50, SLA 77 kp. Rockfor-
de \$25, Lietuvos Dukterų D-ja
Rockfordo skyrius \$20. Iš paski-
rų asmenų surinkta \$162.
Rockfordiečiai gyvena viltimi,
kad neužlūgo Brazinskai bus iš-
laisvinti ir tiki, kad jie čia at-
vykę patys greitai įsijungs
A. L. B-nės eiles. Rockfordietė

Ar pinigai neša mirtį?
Dar Lietuvoje, kai buvau
jaunutis, esu girdėjęs posakį,
kad pinigai - mirtis. Man at-
rodė, kad norėjo pasakyti, jog
pinigai kartais neša mirtį.
Ilgesnį laiką gyvendamas
Chicagoje patyriau, kad Ameri-
koje yra lietuvių turtuolių,
kurie, be abejojimo, girdėjo tą po-
sakį, bet, matyt, kad mirties
nebijo. Jie turi pinigų ir nebi-
jo mirties.

Netruksta ir šiandien žmo-
nių, kurie stengiasi vienokiu
ar kitokiu būdu galimai grei-
čiau tapti turtulingais. Pažista-
me kelis asmenis, kurie perka
ir pardavinėja akcijas bei bo-
nusus. Kiti priklauso taip vadi-
namiems investavimo klubams,
bet jie prisipažįsta, kad būtų
daugiau laimėję, jeigu būtų
laikę tuos pinigus 6% Chicago
Taupymo Bendrovėje, nes šio-
je įstaigoje mokami nuosim-
čiai nuo nuosimčių. O saugu-
mas yra garantuotas.

Svenčių laikotarpiu padaro-
ma labai daug apipilimų ir
įvairių vagysčių. Daug pinigų
su savim neverta nešiotis. Nei
vienoje kišenėje pinigų neverti-
tis laikyti. Namie pinigus lai-
kyti ne tik nepelninga, bet ir
nesaugu. Chicago Savings turi

Dievo Karalystės
Žinios
6.
(Tęsinys)

Tatai reiskia įvykdymą dide-
lės permamos. Mirties ir praga-
ro arba kapo galybės bus sunai-
kinta tada, kai mirusieji bus iš-
gelbėti arba išvesti iš kapų, iš
mirties buveinės, prikeliant juos
iš numirusiųjų. Mirusiuji pri-
kelimas bus didelis stebuklas,
tikras Dievo galybės parody-
mas. Pasiklausykite ką sako
apie tai Dievo mylimasis Sūnus,
Jėzus Kristus: "Ištikrųjų, išti-
krųjų, sakau jums, ateina va-
landa... kuomet mirusieji iš-
girs Dievo Sūnaus balsą, ir kurie
išeis, bus gyvi... Nesiste-
bėkite tuo, kad ateina valanda,
kurioje visi esantieji kapuose
išgirs Dievo Sūnaus balsą ir iš-
eis". - Jono Ev. 5:25, 28, 29.

Mirusiųjų priskėlimo laikas
jungiamas su Teismo Diena, ku-
ri bus laikas didelio džiaugsmo
ir linksmybės, ir kurioje skaus-
mai, vaitojimas ir dūsavimas
bėgs šalin. Plačiau aiškindamas
apie tuos dalykus šv. Jonas Ap-
reikštojas sako: "Aš mačiau di-
delį baltą sostą ir jame sėdin-
tį... Mačiau mirusius (atgaivin-
tus arba išgelbėtus iš mirties
galios), didelius ir mažus, sto-
vinius ties sostu... Jūra ati-
davo joje buvusius, mirusius ir
pragaras (šeolis, mirties stovis),
davė mirusius, kurie juose bu-
vo". - Apreiš. 20:11-13.

(Bus daugiau)
Kas domisi apie Tiesą, reika-
laukite veltui Spaudos, šiuo ad-
resu: L.B.S. A., 212 E. 3rd St.,
Spring Valley, Ill. 61362, U.S.A.

daug saugių dėžučių, kuriose
galima laikyti ne tik dokumen-
tus, bet ir brangenybes.
Dar vienas naudingas pata-
rimas: važiuodami automobi-
liu - dieną ar naktį - visu-
met užsirašykite automobilio
duris, kad niekas iš lauko jų
negalėtų atidaryti.
W. B. Sebastian

Arkidioclezija prieš
kunigą Francis Lawlor

Arkidioclezijos savaitraštis
"The New World" atsargiai su-
formuluotame pranešime duo-
da suprasti, kad Chicago kati-
likų viršūnės visiškai nepa-
lankiai žiūrima į kun. Francis
X. Lawlor kandidatavimą į 15
wardo aldermanus. Kun. Law-
lor suorganizavo ir dabar vado-
vauja kelioms dešimtims blo-
kų klubų, besiginančių nuo
privertstos integracijos ir va-
karus nuo Ashland avenue.

Ryšium su kun. Lawlor pa-
siselbta kandidatūra į alder-
manus "išskelti keli klausimai
dėl Tėvo Lawloro statuso kaip
kunigo, taip pat dėl Bažnyčios
pažiūros į politinių ofisų sie-
kiančius kunigus", rašo The
New World.

Toliau rašoma: "Kas liečia
Tėvo Lawloro statusą Arkidio-
celezijoje, faktas yra, kad jis yra
religinio Augustinų ordino na-
rys ir nėra dioclezijos kunigas.
Jis nėra gerame stovyje ir bu-
vo savo viršininkų suspenduo-
tas už atsisakymą priimti jam
paskyrimą". Kaip pamenama,
arkidioclezijos paveiktas Au-
gustinų ordinas buvo kunigą
Lawlorą iškeles toliau nuo Chi-
cago, bet šis savavališkai su-
grįžo ir šiuo metu aptarnauja
savo blokų klubus.

"Neličiant klausimo, ar ku-
nigai yra geri ar blogi politikie-
riai", rašo šis laikraštis", ar
politinė karjera yra žemiau ar
aukščiau jų, Nacionalinė Kata-
likų Vyskupų Konferencija
praėitą pavasarį susirinkusi
San Francisco priėmė pastora-
linės praktikos raportą, kur
pasakyta, jog vyskupai turi at-
grasinti kunigus nuo kandida-
tavimo į viešus ofisus. Rapo-
rtas jiems primena, kad Bažny-
čios įstatymų Kanonas 139 prieš
tokių ofisų pareigūnus tebe-
glia".

Kelintą dieną smogas
Praeitą ketvirtadienį buvo
jau ketvirta diena iš eilės kaip
Chicago miesto oras nebeapsi-
valo nuo smogo. Sieros dvide-
gio daugumoje miesto vietų
buvo 13 dalies viename mili-
jone dalių oro. Nustatyta yra,
kad smogas darosi kenksmin-
gas sveikatai, kada sieros dvi-
degio yra 11 dalių viename
milijone. Labai tirštas smogas
buvo Hyde Parke ir prie Taft
High School, 5625 N. Natoma
Avenue, kur sieros dvidegio
rasta 48. Ypač blogas oras yra
rytmėciais.

FARAONŲ RECEPTAS

Porai (svogūnlaikiai) yra
kilę iš Egipto, kur buvo varto-
jami faraonų laikais kaip vais-
tai. Faraono Cheopsa piramidė-
je (pastatytoje apie 3,000 metų
prieš Kristų) užrašuose iššifruo-
tas toks paties faraono padik-
tuotas receptas:
"Paimti 1000 burokų, 100 gal-
vų kopūstų, 1 jautį ir 100 bunde-
lių porų". Deja, Cheopsas nepa-
aiškino nuo kokių ligų tas "vais-
tas mačija".
Iš romėnų senovės žinoma, kad
Neronas prieš eidamas į sceną
"dainuoti" ne žaltis kiaušinius
gėrė, o poras krinto.

Susirinkimų ir parengimų
PRANESIMAI

Joniskiečių Labdarybės ir Kul-
tūros Klubas eilinis narių susirinki-
mas įvyks sausio 5 dieną, antradienį,
8:00 val. vak. Talman Hall, 4500 So.
Talman Ave. Valdyba prašo visus na-
rius, naries ir norinčius prisirašyti,
gautai susirinkti, nes atsirado daug
svarbių reikalų aptarti. Po susirinki-
mo įvyks narių draugiskas pobbvis ir
vaisės.
A. Kelys, rašt.

give...
as more will live
HEART
FUND

"NAUJENOS" KIEKVIENO
DARBO ŽMOGAUS
DRAUGAS IR BICIULIS

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GELINČIA
GELES VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonas: PR 8-0833 ir PR 8-0834

GELININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje
gražiančios gėlės ir vainikai, ant-
pių papuošimai ir sezoninės
kapams gėlės.
ROY K. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. - 586-1220

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telef.: GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWNhall 3-2108-9
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAZEIKA & EVANS
8806 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAKINOMI VIETA
REpublic 7-8606 REpublic 7-8601

EUDEIKIS
SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:
DOVYDAS P. GAIDAS **GERALDAS F. DAIMID**
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YA 7-1741 - 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos
AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENA
IR NAKTĮ
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401
BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIUNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEP. C. LACK IR SŪNUS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS IR SŪNUS
10821 So. MICHIGAN AVE. Phone Commodore 4-2228
649 EAST 162nd ST. Phone Commodore 4-2228
South Holland, Illinois

Liet. Valstybinės Operos 50 m. sukakties minėjimas

Artinantis L. V. Operos ir Baletu sukakties minėjimui vis daugiau ir daugiau gaunam parodai eksponatų. Šiomis dienomis gautos turtinės siuntos: iš baletu solistės Babuškinaitės — Vasiliauskienės 35 nuotraukos, taip pat iš baletu solistės Orentienės iš Kanados ir iš jos vyro operos solisto, taip pat iš baletu solistės Tamaros Danilevičienės. Iš operos solistės: Alodijos Dičiūtės — Trečiokienės 30 nuotraukų, taip pat iš sol. E. Kardešienės keliolika nuotraukų. Ji pareiškė, jog ruošiasi pati atvykti. Kiti yra pradžioje skubos keliu prisiūti. Yra ir tylinčių, kurie visiškai į kvietimus neatsiliepė. Esą šiame krašte orkestro dalyviai lyg būtų mirę — net kreipiantis į juos asmeniškai, jie jokių informacijų nepripažinti.

Inž. E. Jasūnas pabaigė nuotraukų papildymo darbą, paruošęs 50 nuotraukų.

Paruošti parodai eksponatus padeda sol. S. Adomaitienė ir sol. A. Sprindys, taip pat baletu sol. Irena Sprindienė. Meniniai parodų apipavidalinti parvežtas dail. Kaupas.

Eksponatams išstatyti išnuomotos iš Filatelijų sąjungos dėžės su stikliniais viršais.

Galutinai nustatyta, kad paroda bus atidaryta sausio 30 d. vakare. Sekančią dieną pamaldos už mirusius bus atliktos komp. tėvo Br. Markaičio, S. J. Jėzuitų koplyčioje 12 val. dienos su atitinkamu pamokslu. 1 val. po pietų Akademija, 7

SKAITYK PATS IR PARAGIN

KITUS SKAITYTI
NAUJIENAS

Po visų švenčių ir šunių kartais pravarti ledų kepurė.

val. banketas. Viskas vyks Jaunimo centro patalpose. Laukiama buvusių operos darbuotojų atvykstant iš Kalifornijos, Floridos, Kanados ir kitų JAV lietuvių kolonijų. Malonu bus mums susitikti su buvusiais operos bendradarbiais bei prisiminti operos veiklą, kol dar gyvi esam, nes jau yra ir pasitraukusių iš mūsų tarpo. Tarp jų yra Vl. Grigaitienė, O. Naujagienė, Al. Kulkus, Vl. Puškorius, Orentas, Rauchas ir kiti.

Krinta Civic Centro langai

Praeitą pirmadienį iš naujo Civic Center \$100 milijonų kaštavusio 30 aukštų dangoraižis iš viršutinio aukšto lango nukritusi 1 x 3 pėdų pusės colio storumo lango šukė persmėgė pravažiuojančio automobilio bagažinę. Prieš keletą metų į plazą nukrito 3 pėdų platumo ir 6 pėdų ilgumo stiklo gabalas. Kol kas niekas neužmuštas.

Civic Centras turi 2,352 langus, daugumą jų po 110 x 102

Šiomis dienomis išėjo iš spaudos kun. M. VALATKOS parašyta knyga

UŽ LAISVĄ LIETUVI

kurioje autorius nagrinėja gyvų mūsų išeivijos ir pavergtos Lietuvos klausimus, 408 puslapiai, kaina \$5.00.

Knygą gausite pasiuntę pinigus šiuo adresu:

Kun. M. VALATKA

1743 N. Sumer Ave., Scranton, Pa. 18508

SIUNTINIAI I LIETUVĄ COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

(Licensed by VNESHPOSYLTORG)

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737

3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 234-3320

Ivairių prekių pasirinkimas, motociklai, šaldytuvai, automobiliai, maistas, doleriniai sertifikatai.

Vedėjas E. ŽUKAUSKAS

HIGH RATES — PAID QUARTERLY

5%

Passbooks

5 1/2%

Investment

bonus plan

\$1,000 minimum

6%

\$5,000 minimum

2 year certificate

5 1/4%

\$1,000 minimum

1 year certificate

Savings Insured to \$20,000. — Highest reserves.

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

4071 ARCHER AVE.,

CHICAGO, ILL. 60632

MOVING — Apdraustas perkraustymas

Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujais kraustymo įrankiais. Ilgų metų patyrimas.

AL NAUJOKAITIS

2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

Ilgamečio BALFO pirmininko, prelato J. B. Končiaus knyga

ATSIMINIMAI IŠ BALFO VEIKLOS

404 dideli puslapiai, daug nuotraukų.

Kieti viršeliai \$4.00, minkšti — \$3.00.

Idomi knyga kiekvienam lietuviui, ypač tremtiniui. Geriausia dovana globėjui, siuntusiam siuntinius į Vokietiją ir kitas tremties vietas. Knygą pasiųsime adresatui, jei pasiųsite čekį arba Money Orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

HELP WANTED — MALE Darbininkų Reikia

COLOR MATCHER

Responsible salaried position with fast growing Company. — Producing unique product.

CAREER QUEST

Div. of Flynn Consultants Inc.

372-0896

BUSINESS CHANCES

Biznio Progos

40 NEW — USED

HOT — COLD MACHINES

Coin Oper.

CALL

342 — 7739

RENTING IN GENERAL

Nuomos

ISNUOMOJAMAS KAMBARYS su virtuvės privilegijomis gerose apylinkėse. Tel. 434-3440.

colius didumo. Aiškinama, kad drėgmė persisunkdama per išorinius langų įkirtavimus gadinama metalą ir stiklą susprogdina. Per praėjusius 1970 metus 53 langai susprogdino.

Dabartinėmis kainomis naujo lango įdėjimas kaštuoja \$1,345, tai yra \$300 už stiklą ir \$1,000 už darbą.

TRUMP AI

— Mirė Charles Develkis — Davis, K. P. Develkis brolvis. Apie laidojimą bus pranešta vėliau.

— Brighton Parko Prekybos Rūmų paskelbtame kalėdinių puošmenų konkurse dalyvavo 285 apylinkės moksleiviai. Tarp laimėjusių pirmąsias premijas yra: Robertas Kondrot — Brighton Parko parapijinės mokyklos 2-ro skyriaus mokinys, Darius Siliūnas — 6 skyriaus, Rose Apanavičiūtė — 8 skyriaus ir Robertas Malas — Gonsulus mokyklos 7 sk. mokinys. James Dygas, iš St. Bruno mokyklos, gavo specialų trofėjų už spalvingiausią puošalą. Visi kalėdiniai ornamentai ir puošmenos yra išstatyti apžiūrėjimui Brighton Parko bibliotekoje, 4316 Archer Ave.

— Lietuvos Kariuomenės Kūrėjų — Savanorių S-gos Chicago skyrius išrinko naują valdybą: A. Juodka — pirmininkas, B. Raziūnas — sekretorius ir V. Markevičius — kasininkas.

— Adv. Charles P. Kai išrinktas Pabaltijo Advokatų ir Teisininkų Lygos pirmininku. Į valdybą taip pat yra išrinkti: Algirdas Aglinskis — vicepir. Stasys Gečas — sek. Jonas Dainauskas — narys tarptautiniams reikalams, Pranas Jurkus — ryšiams ir Vytautas Račkauskas — spaudai. Šią valdybą papildys latvių ir estų atstovai. Lyga nagrinėjo Simo Kudirkos bylos reikalus ir nutarė kreiptis į įvairias institucijas.

— Viktoras Jurkšaitis, jaunas muzikas, vadovauja Lietuvių Ev. Liuteronų Tėviškės parapijos sekmadieninės mokyklos mokinių chorui, kuris gražiai pasirodė kalėdiniame parapijos pobūvyje. Mokykloje mokosi virš 70 mokinių. Parapijos klebonu yra žinomas visuomenininkas kun. Ansas Tračkas.

— Charles Zekas, Brighton Savings & Loan bendrovės Tarpybos pirmininkas, ilgametis

Prekės brangsta, kainos kyla, Doleriuo aiški byla. Laikas pirkti daiktą gerą, Parduotuvėje pas Tverą.

TVERAS — JEWELRY,

2646 W. 69 Street.

Kaip geram pirkėjui dera, Jisai eina tik pas Tverą.

(Sk).

HELP WANTED — MALE-FEMALE Reikia Darbininkų ir Darbininkių

* NEW RESTAURANT — OPENING JA. 1971 *

Continental Dining, Serving French Crepes and Hungarian Palacsintas, Cocktails and Wines. A unique experience in Dining and Employment Opportunities.

"Applications are now being taken for":

• FOOD PREPARATION — SANITATION

• WAITERS — WAITRESSES — HOSTESS

• HOST — BARTENDER — CASHIER

Applicants must be 21 or over.

Apply in person between 10:00 A. M. to 4:00 P. M.

Monday thru Friday, Call Mr. MEYER — 943-2456

THE MAGIC PAN CREPERIE

60 E. WALTON ST. • CHICAGO, ILL. 60611

MISCELLANEOUS

Ivairūs Dalykai

SAVE 50%

On superb Interior & Exterior painting. Canvass work & wall washing. Gutters cleaned & tarred. Insured.

Call GEORGE 349-2830

ALL TYPES

CARPENTRY WORK

REMODELING & WINDOWS

REAR PORCHES REPAIRED

Best Labor at Low Prices.

Free Estimates. Call After 6 P.M.

468-5806 — 468-0983

PAINTING —

PAPER HANGING

Wall washing, Decorating. Insured. Tuffcoate crack repair.

CALL

652-0757 or 863-7363

REMODELING & REPAIRS

GARAGE DOORS

No Job Too Small.

Free Estimates.

656-5075

INTERIOR DECORATING

by College students with

3 years experience.

Free estimates.

Licensed & Insured.

Call 251-8503

EXPERT

CLOCK REPAIR

Reasonable prices.

CALL

774-3050

Ambitious young painter will

wash paint & decorate.

Free Estimates.

BOB WASNIEWSKI

434-6121

Interior Exterior Insured.

INTERIOR DECORATOR

Can save up to 40 percent on

name brand Furniture and

Carpeting. By appointment.

L. Z A L E

467-6360

KITCHEN & BATH

REMODELING

All types carpentry work.

767-3821

After 5:00

WILL RESTORE,

REPAIR, REMODEL

or refinish any type of furniture.

Fancy woodwork and carpentry

Paneling, formica, remodeling.

CALL PIERRE

256-0272

9:00 to 5:00 P. M.

CHAIN LINK

FENCE SALE

Winter Close Out Saving 25%

Guar. Installation or do it yourself.

A. C. E. FENCING

5609 BLOOMINGDALE

637-7437

šios finansinės įstaigos vedėjas,

kasdieną atsilanko įstaigoje ir

priziūri operacijas. Bendrovei

dabar vadovauja Anthony Za-

kas.

• Venecuelos Lietuvių Drau-

gija 1971 m. sausio 9 d., šešta-

dienį, 7:30 val. vakare Dariaus-

Girėno salėje, 4416 So. Western

Ave., rengia metinį Snaigų Ban-

ketą. Bus trumpa ir įdomi pro-

grama. Šokiams gros nepavarg-

stas Venecuelos Lietuvių orkes-

ras. Šalta - šilta vakarienė. Veiks

turtingas bufetas. Įėjimo auka

5.00 dol. Stalus užsakyti pas

biiliety platintojus ir telef. dieną

CA 5-4995, po 5 v. vak. 776-3727

ir 458-8345. (Pr).

HELP WANTED — MALE-FEMALE Reikia Darbininkų ir Darbininkių

* NEW RESTAURANT — OPENING JA. 1971 *

Continental Dining, Serving French Crepes and Hungarian Palacsintas, Cocktails and Wines. A unique experience in Dining and Employment Opportunities.

"Applications are now being taken for":

• FOOD PREPARATION — SANITATION

• WAITERS — WAITRESSES — HOSTESS

• HOST — BARTENDER — CASHIER

Applicants must be 21 or over.

Apply in person between 10:00 A. M. to 4:00 P. M.

Monday thru Friday, Call Mr. MEYER — 943-2456

THE MAGIC PAN CREPERIE

60 E. WALTON ST. • CHICAGO, ILL. 60611

MISCELLANEOUS

Ivairūs Dalykai

JUDSON

CUSTOM REMODELING

Kitchens, rec. rooms, paneling; por-

ches, siding, all types of remodeling

and bathrooms.

296-2338

CALL MURF FOR ANY OF

YOUR CARPENTRY NEEDS.

LOW PRICES & GOOD WORK.

345-0147 Days.

625-8365 After 5 P. M.

HERBERT SEYFARTH

DECORATING CO.

Canvas hanging. Interior and

exterior painting. Insured.

586-1620

CALL US NOW!

Complete kitchen & Bath Remo-

delling by experienced workman.

Call 283-3110 until 4 P.M., after

Call 889-7289.

TOP PLUMBING CO.

DICK WEBER

D & W IRON WORKS

Ornamental porch railings.

Patio & Lawn furniture.

Steel stairs & spiral stairs.

343-7659

SUNBEAM ROOFING CO.

Quality Roofing At

Sensible Prices.

• Roofing • Re-Roofing •

Repairs •

Call HERB WEDEMAN at

969-1279

Free estimates. Union-Insured.

35 YRS. EXPERIENCE

CARPENTRY

Repairs &